Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 146 (12.800).
25 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

БУ САҲИФАДА: ❊ Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВНИ Стокгольм аҳолиси қутламоқда ❊ Эртага Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси очилади ❊ Қувадаги „Социализм“ колхози ғаллакорларининг меҳнат зафари ❊ Янгиқўрғонликлар давлатга 380 тонна 216 килограмм пилла топширдилар ❊ Пахтакорлар меҳнат вахтасида.

ПАХТАКОРГА ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК

Бепоён пахта далаларида завқли ижодий меҳнат нашъаси жўш урмоқда. Азамат пахтакорлар республикамизнинг навқирон қирқ йиллик тўйига муносиб армуғон — тоғ-тоғ «оқ олтин» хирмонлари ҳадя этиш, она-юртга камида 3 миллион 600 минг тонна пахта етказиб бериш иштиёқида зўр ихлос билан фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Пахтакорларимиз мўл-кўл ҳосил етиштириш учун кураш мусобақасини кун сайин авж олдириб, ғўза парваришини тобора қизитмоқдалар.

Ақл-идроки, тажрибаси ва маҳоратини, бутун куч-ғайратини мўл ҳосил заминини мустаҳкамлашга бағишлаган пахтакорлар тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиш, дала баҳодирларининг унумли ишлашлари, ҳар бир кунни кўнгилли, завқли ўтказишлари учун барча маданий-маиший шароитларни яратиб бериш — энг зарур ва масъулиятли ишдир. Республикамиздаги колхоз ва совхозларнинг дирекциялари, правлениелари, партия ташкилотлари ҳар бир пахтакор тўғрисида, унинг турмуши ва меҳнати тўғрисида доимо ва сезгирлик билан ғамхўрлик қилмоқдалар. Дала шийпонлари оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантирилган, агитаторларнинг мароқли ва илҳомбахш суҳбатлари канда бўлмаяпти, деворий газеталар меҳнат зафарларидан дарак беряпти. Бригада, звеноларда кўчма маданий рўзғор буюмлари савдоси магазинлари намунали ташкил этилган, соя-салқин ерларни маданий дам олиш, завқли суҳбатлар ўтказиш, боғча ва яслилар маконига айлантирган хўжаликлар жуда кўп. Қишлоқ меҳнаткашлари тўғрисида қилинаётган бундай ғамхўрликлар Коммунистик партиямизнинг ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун деган шиори рўёбга чиқаётганлигининг ёрқин далилидир.

Наманган ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XXII съезди» колхозида механизатор, сувчи ва барча меҳнаткашларнинг унумли меҳнатдан кейин ҳузур қилиб дам олишлари учун барча шарт-шароитлар тўла яратиб берилган. Намунали ва шинам дала шийпонларида тушки дам олиш пайтларида колхозчилар маданий ҳордиқ чиқаришяпти, коммунист ва комсомоллардан иборат агитаторларнинг мароқли суҳбатларини ҳузур қилиб тинглашяпти, қишлоқ хўжалигини интенсивлаш, катта химия барпо этиш, илғорлар тажрибасига оид темалардаги суҳбатлардан ҳамма мамнун. Деворий газета ва жанговар варақалар чиқарилиб, уларда илғор иш тажрибалари оммалаштирилмоқда, камчиликлар қаттиқ танқид қилинмоқда.

— Колхозимизда, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Анормирза Мамажонов, — кишилар тўғрисида, уларнинг яхши дам олишлари, баракали меҳнат қилишлари учун барча шароитлар яратилган. Звеноларда иссиқ овқат канда бўлмайди, ёш болалар соя-салқин ерларда ташкил қилинган боғчаларда тарбияланяпти. Колхозчилар учун зарур бўлган ҳамма нарса даланинг ўзида ташкил этилади. Колхоз клубида кинофильмлар кўрсатиб турилади, ҳаваскорлик тўгаракларининг концертлари уюштирилади. Шу ва шунга ўхшаш амалга оширилаётган тадбирлар хўжаликдаги каттадан кичик ҳар бир меҳнаткашнинг нормал ишлаши, нормал дам олишини таъминламоқда. Колхозимиз коллективи 2.300 гектар пахта майдонидан 6.700 тонна ҳосил кўтариш учун курашга бел боғлаган.

Избоскан бошқармасидаги Охунбобоев номли, «Шарқ юлдузи» колхозларида ҳам пахтакорларга яхши ғамхўрлик қилиняпти. Барча сиёсий ва маданий тадбирлар хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун кураш билан узвий боғлаб олиб бориляпти.

Пахтакорларнинг завқли, маданий дам олиб, янги куч, янги қувват тўплашлари тўғрисида ғамхўрлик қилинмаётган хўжаликлар ҳам бор. Бундай хўжаликларнинг раҳбарлари фақатгина хўжалик ишларига берилиб кетиб, сиёсий-тарбиявий ва маданий тадбирларни бутунлай унутиб қўйганлар. Бунга Шўрчи бошқармасидаги Карл Маркс номли колхоздаги аҳволни мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси колхозчилар ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, сиёсий-тарбиявий ва маданий тадбирларни амалга ошириш тўғрисида мутлақо ғамхўрлик қилмаётирлар. Бунинг оқибатида меҳнаткашларнинг активлиги сўниб қолмоқда, уларда ўзибўларчилик кайфиятига берилиш кучаймоқда. Колхозда ғўза парвариши ниҳоятда қониқарсиз олиб борилаётганлиги шундан далолат бериб турибди. Колхоздаги агитпунктлар ишламайди, дала шийпонлари завқли меҳнатдан кейин яхши ҳордиқ чиқарадиган маданий марказга айлантирилмаган, агитаторларнинг иш фаолияти сезилмайди. Бухоро бошқармасидаги «Пахтакор», «Москва» колхозлари, «Когон» совхози ва Вобкент бошқармасидаги «Ленинград» колхози правлениелари ҳамда партия ташкилотлари ҳам пахтакорларнинг яхши ишлашлари, яхши дам олишлари, куч, ғайрат тўплашлари тўғрисида ғамхўрлик қилмаётирлар.

Мажбуриятни бажаришни таъминлайдиган даражада мўл пахта ҳосили етиштириш учун кураш мусобақаси кенг кўламда тобора авж олаётган ҳозирги кунларда пахтакорларнинг баракали меҳнат қилишлари учун шарт-шароитлар яратиб бериш, улар тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш, колхоз, совхоз партия ташкилотларининг, ишлаб чиқариш бошқармалари ва бошқарма партия комитетлари ҳамда район ижроия комитетларининг шу кунлардаги энг муҳим вазифасидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг қарорларида қишлоқ жойларда турмуш маданияти совет жамиятининг моддий ва маданий тараққиётининг эришган даражасидан ҳали орқада қолаётганлиги таъкидланди. Партия ташкилотлари қишлоқ меҳнаткашларининг турмушида янги, коммунистик асосларни ривожлантириш тўғрисида ғамхўрликни кучайтирмоқлари даркор.

Колхозчиларнинг маданий-маиший аҳволи тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш, уларнинг сиёсий ва маданий савияларини ошириб бориш ҳамда меҳнат активликларини жўш урдиришнинг муҳим марказларидан бири бўлган дала шийпонларини тарбиянинг ҳақиқий ўчоғига айлантириш, агитаторлар составини қишлоқ хўжалик экономикасини чуқур тушунадиган, партиямизнинг ички ва ташқи сиёсатини колхозчиларга яхши тушунтириб бера оладиган кишилар ҳисобига мустаҳкамлаш партия ташкилотларининг вазифасидир. Ёш болалиқ оналар тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш лозим. Ҳар бир звенода намунали боғча ва яслилар ташкил этиш керак.

Океанлар ўзига қуйиладиган дарёлар ва жилғаларнинг суви билан лиммо-лим бўлганидек, улкан пахта хирмонлари ҳам пахтакорларнинг куч-ғайрат сарфлаб қиладиган меҳнатлари натижасида қад кўтаради. Шу сабабли колхоз ва совхоз партия ташкилотлари, ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетлари, район ижроия комитетларининг асосий вазифаларидан бири тер тўкиб фидокорона меҳнат қилаётган пахтакорларнинг маданий-маиший жиҳатдан яхши яшашлари тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилишдан иборатдир.

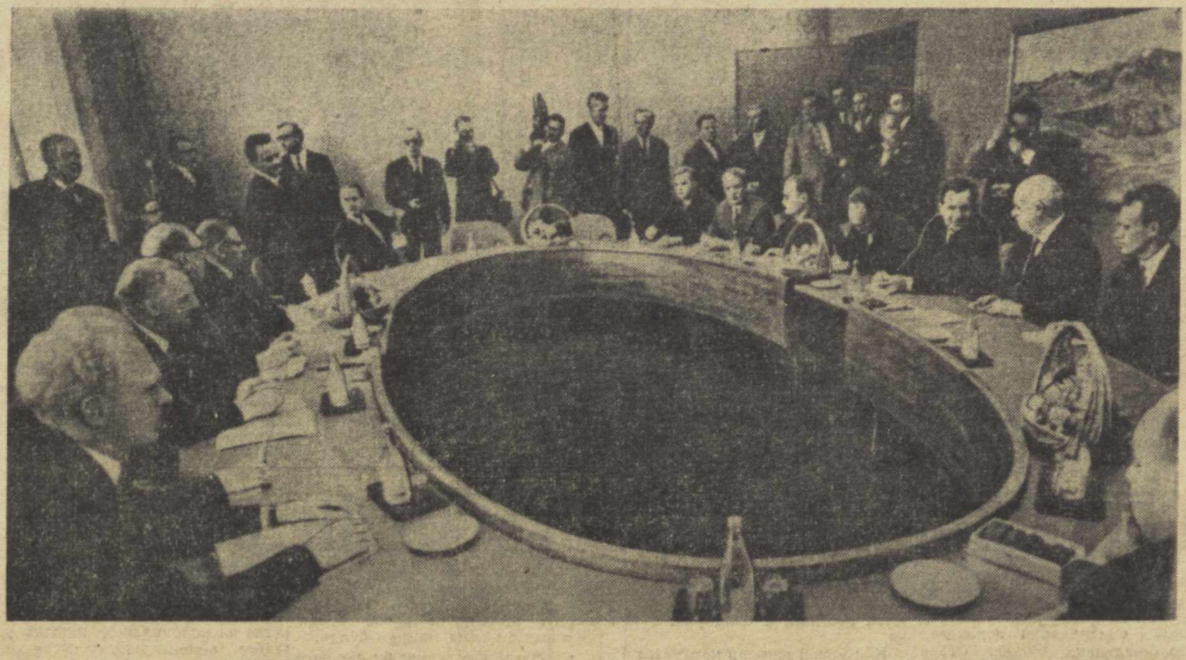

Стокгольмда 23 июнда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев билан Швеция Бош Министри Т. Эрландер ўртасида музокаралар бошланди. Суратда: музокаралар пайти.

Прессенс Бильд — ТАСС фотоси. (Сурат фото телеграф орқали қабул қилинган).

ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК САФАРИ

ШВЕЦИЯ ПОЙТАХТИНИНГ ҲУРМАТЛИ МЕҲМОНИ

Стокгольм шаҳар идорасининг бошлиқлари 23 июнда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев шарафига катта қабул маросими ўтказганлиги илгари хабар бериб ўтилган эди.

Стокгольм ратушаси Меларен кўлининг кўм-кўк сувидан қалқиб чиққан гўзал ва ҳашаматли бинога ўхшайди. Бу бинонинг сурати Швеция пойтахтининг символи бўлиб қолган. Швеция давлатига келган ҳурматли меҳмонларни шу ерда кутиб олиш одат тусини олган. Оммавий учрашувлар ва йиғилишлар ҳамиша шу бинода ўтказилади. Ратуша биноси олдидаги баланд флакштокларда Швеция байроқлари билан бир қаторда СССРнинг давлат байроқлари ҳилпираб турибди. Бу — ратуша баланд мартабали совет меҳмонини — СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевни кутиб олаётганлигидан далолат беради.

Н. С. Хрушчев фанфара садолари остида шаҳар вакиллари кенгашининг раиси К. А. Андерссон билан бирга ратушанинг «Олтин зали»га кириб келади. Бу ерга Совет ҳукуматининг бошлиғи ва унинг рафиқаси билан бирга ҳамроҳлари ҳам кириб келишди.

«Олтин зал»да Швеция бош министри Таге Эрландер, Швеция ҳукуматининг аъзолари, риксдаг депутатлари, шаҳар идораларининг вакиллари, бир қанча сиёсий партияларнинг раҳбарлари, шу жумладан Швеция Компартиясининг раиси К. Х. Херманссон, кўзга кўринган жамоат ва давлат арбоблари, чет эл дипломатлари, савдо-саноат доираларининг намояндалари, маданият арбоблари, Швециядаги йирик жамоат ташкилотларининг, касаба союзларининг вакиллари, швед ва чет эл журналистлари тўпланишди.

Шаҳар вакиллари кенгашининг раиси К. А. Андерссон Совет ҳукуматининг бошлиғи ва унинг ҳамроҳларини табриклаб нутқ сўзлайди.

Стокгольм шаҳрининг вакили сифатида, — дейди у, — мен Никита Сергеевич, Сизни ва Сизнинг рафиқангизни, шунингдек бу ерга таклиф қилинган ҳамма меҳмонларни «Велькоммен!» деган швед сўзи билан — «Хуш келибсиз!» деб табриклаш шарафига муяссарман. Сиз жаноб Министрлар Советн Раисининг бу визитингиз Сизнинг мамлакатингиз билан бизнинг мамлакатимиз ўртасидаги, шунингдек мамлакатларимизнинг пойтахтлари бўлган Москва билан Стокгольм ўртасидаги ўзаро муносабатларни мустаҳкамлашга ёрдам беради, деган умиддаман. Мен шу умид билан қадаҳимни кўтараман ва Сизни шарафлайман!

К. А. Андерссон ўз нутқини рус тилида гапириб, Н. С. Хрушчев, унинг рафиқаси ҳамда Совет ҳукумати бошлиғининг ҳамроҳлари шарафига қадаҳ кўтаради.

Никита Сергеевич нотиқ олдига келиб, унинг яхши табрик сўзлари учун ташаккур айтади.

Сўнгра қарсаклар билан кутиб олинган СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев катта нутқ сўзлади.

Маросимда ҳозир бўлганлар Совет ҳукумати бошлиғининг нутқини зўр эътибор ва қизиқиш билан тингладилар. Залда кўп марталаб қарсаклар чалиниб турди. Н. С. Хрушчевнинг нутқи Швеция радиоси ва телевидениеси орқали трансляция қилинди, шунингдек «Евровидение» системаси орқали эшиттирилди ва кўрсатилди.

Стокгольм ратушасида Н. С. Хрушчев шарафига ўтказилган қабул маросими самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

ТАСС махсус мухбирлари
В. ХАТУНЦЕВ, Д. ЕРШОВ, И. МОКРЕЦОВ.
Стокгольм.

Ғалла ФРОНТИДА

Ўзбекистон ССР областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1964 йил 24 июнга бўлган

МАЪЛУМОТ

(мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Мавсумда	Бир кунда
Сурхондарё	17,9	1,4
Фарғона	17,0	2,2
Қашқадарё	16,8	3,1
Андижон	16,7	1,8
Сирдарё	11,6	2,5
Бухоро	3,5	0,8
Тошкент	2,6	0,4
Самарқанд	2,5	0,7

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси 1964 йил 26 июнда эрталаб соат 10 да Ўзбекистон ССР Олий Советининг Мажлислар залида очилади.

Депутатларни рўйхатга олиш 1964 йил 25 июнь эрталаб соат 10 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг биносида, 26 июнда эса эрталаб соат 9 дан бошлаб Ўзбекистон ССР Олий Советининг Мажлислар залида ўтказилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 1964 йил 26 июнь эрталаб соат 9-30 минутда Ўзбекистон ССР Олий Советининг Мажлислар залида ўтказилади.

ҚУВОНЧЛИ телеграммалар

ГЕКТАРИДАН 57 ЦЕНТНЕР АРПА

Қува ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Социализм» колхозида бу йил ғалладан кутилганидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Колхозда арпа ўрими муваффақиятли тамомланди. Ҳар гектар ердан 57 центнердан арпа олинди.

Шу кеча-кундузда буғдой ўрими қизғин давом этмоқда. Ҳозир гектар бошига олинаётган буғдой 51 центнерни ташкил этмоқда. Колхоз ғаллакорлари буғдой ўрим-йиғимини тугалламоқдалар.

Ғалласи ўриб олинган майдонларда маккажўхори экиш тугалланай деб қолди. Колхоз октябрь ойига бориб маккажўхорини ҳам ўриб олади. Шундай қилиб, суғориладиган ерларнинг ҳар бир гектаридан 100 центнердан дон ҳосили етиштирилади.

Колхоз раиси **УСМОНОВ,**
Колхоз партия ташкилотининг секретари **ЮНУСОВ.**

ЯНГИҚЎРҒОН ПИЛЛАЧИЛАРИ МАРРАГА ЕТДИ

Янгиқўрғон ишлаб чиқариш бошқармаси пиллачилари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги шарафига мусобақага қўшилиб, пилла етиштиришда катта ғалабани қўлга киритдилар. Давлатга 380 тонна 216 килограмм пилла топширилиб, йиллик план муддатидан илгари 100,6 процент адо этилди.

Колхозларда пилла териш ва топшириш давом этмоқда.

Ю. ҒАФУРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДУИМИНИНГ ФАРМОНИ

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН НЕФТЧИ» ВА «ЎЗБЕКИСТОН ССР ГАЗ САНОАТИНИНГ ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНЛАРИНИ ТАЪСИС ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Республика нефть ва газ саноати корхоналарининг етакчи касблардаги ишчиларини, инженер-техник ходимларини ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Геология ва ер ости бойликларини сақлаш бош бошқармасининг нефть ва газ қидириш соҳасидаги геология-разведка ишлари билан шуғулланаётган, ишлаб чиқаришни ташкил этишда, нефть ва газ саноати кадрларни тайёрлаш ва тарбиялашда катта хизмат кўрсатган ходимларини рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

1. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган нефтчи»,

«Ўзбекистон ССР газ саноатининг хизмат кўрсатган ходими»

фахрий унвонлари таъсис этилсин.

2. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган нефтчи» ва «Ўзбекистон ССР газ саноатининг хизмат кўрсатган ходими» фахрий унвонлари тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри.
1964 йил, 24 июнь.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ. Жиззах ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Москва» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Хидир ота Халилов бошлиқ звеноси 40 центнер ўрнига гектаридан 60 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олди. Суратда: звено бошлиғи ўртоқ Х. Халилов колхоз партия ташкилотининг секретари Асрор Эргашев билан шу кунларда ғўзани қандай парвариш қилиш кераклиги тўғрисида суҳбатлашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

* БУХОРО

Файзулла Ҳайитовни Ғиждувон бошқармасидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари моҳир механизатор дейишади. Ўртоқ Ҳайитов 12 йилдан буён трактор рулини бошқаради. У ҳозир колхоз далаларида ғўзани культивация қилмоқда.

Мавсумда 1.200 гектар майдондаги ғўза қатор ораларини ишлаш мажбуриятини олган бу моҳир механизатор шу кунларда 9-10 гектар ғўза қатор ораларини сифатли культивация қиляпти.

Р. ГАДОЙМУРОДОВ.

* СИРДАРЁ

СИРДАРЁ. Янгиер бошқармасидаги 3-«Боёвут» совхозининг ўртоқ Абдумажид Шодиев бошлиқ бригадаси 80 гектар майдонда яхши ғўза ўстиряпти. Гектаридан 29 центнер пахта кўтаришга аҳд қилган бу бригада ғўзалари шу кунгача икки марта комплекс парвариш қилинди.

Ёппасига шоналаган бўлиқ ғўзалар яна бир неча кунлардан кейин гуллай бошлайди.

Қ. ХОЛЖИГИТОВ.

* САМАРҚАНД

Иштихон бошқармасидаги Куйбишев номли колхознинг Низом Ҳамроев бошлиқ бригадасида ғўза парвариши жадал суръат, аъло сифат билан олиб борилмоқда.

Гектаридан 30 центнер ҳосил кўтаришга аҳд-паймон қилган бу бригада ғўзалари ёппасига шоналаб қолди.

К. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

* АНДИЖОН

Бу йил 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнер «оқ олтин» кўтаришга аҳд қилган «Москва» бошқармасидаги Фрунзе номли колхознинг коммунист Абдужалил Ҳалилов бошлиқ бригадаси хоразмлик уста пахтакор Искандар Юсупов изидан бориб, ғўзани сифатли парвариш қилмоқда.

Ёппасига шонага кираётган ғўзалар шу кунга қадар икки культивациядан чиқди.

С. АБДУРАСУЛЕВ.

* ТОШКЕНТ

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Машраб ака Холбоев Янгийўл бошқармасидаги Энгельс номли колхозда ибратли ишлар қилмоқда. У ғўзани сувга қондиришда бошқаларга намуна бўляпти. Машраб ака тунда ҳам эгатларга сув тарамоқда. У суғоришда кўпроқ сифатга эътибор бериб, ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминламоқда.

Шунинг учун ҳам колхознинг Саден Ойхўжаев бошлиқ бригадаси ғўзалари ҳозир иккинчи марта суғорилмоқда. Бунда моҳир сувчи Холбоевнинг хизматлари катта.

Т. ИМОМОВ.

* ФАРҒОНА

Фарғона область, Киров бошқармасидаги «Искра» колхозида идора ходимларидан иборат 60 кишилик мададкорлар бригадаси тузилди. Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Б. Мадалиев бошчилик қилаётган ана шу бригада ғўза парваришида пахтакорларга амалий ёрдам кўрсатмоқда. Чунончи, мададкорлар ёрдами туфайли Алибой Йўлдошев бошлиқ бригаданинг 22 гектар ердаги ғўзаси сифатли парвариш қилинди.

Бригада аъзоларидан И. Ўлмасов, Ш. Қўчқоров, А. Турдиев, А. Асқаров, Қ. Насриддинов ва бошқалар намунали меҳнат қилмоқдалар. Улардан ўрнак олса арзийди.

И. СОТИБОЛДИЕВ.

МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ БЎШ БЎЛГАЧ...

Сирдарё область, Гулистон бошқармасидаги Мичурин номли колхозда меҳнат интизоми ниҳоятда бўшашиб кетган. Шу кунларда ғўза парваришига қатнашиши лозим бўлган 1300 кишидан 300-400 таси далага чиқмайди.

Меҳнат интизомининг бўшашиб кетганлиги оқибатида, катта-катта майдонлардаги ғўзалар ўт ичида кўмилиб қолган.

Суғориш ишлари ҳам яхши уюштирилмаган. Бир неча ўн гектар ернинг ғўзаси чанқаб ётибди.

Э. РЎЗИБОЕВ.

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

Халқнинг жуда кенг ташкилоти ва халқ бирлигининг тимсоли бўлган советларнинг роли коммунистик қурилиш жараёнида ошиб боради. Советлар давлат ва жамоат ташкилоти белгиларини ўзида мужассамлаштириб, тобора кўпроқ жамоат ташкилотлари сифатида майдонга чиқа боради ва уларнинг фаолиятида омма кенг кўламда ва бевосита иштирок этади.

(КПСС ПРОГРАММАСИДАН).

□ □

ЖАМОАТЧИ — ФАХРЛИ НОМ

ШАРАФЛИ ИШ

Мен бўш вақтларимда газета, журналларни доим ўқийман. «Совет Ўзбекистони» газетасининг «Жамоатчи—фахрли ном» деган сарлавҳа билан бераётган материаллари заводимиз коллективини қувонтирмоқда. Қайси соҳада бўлмасин жамоатчилик асосида, ҳеч қандай ҳақ олмай хизмат кўрсатаётган кишилар ҳақида ҳар қанча ёзилса оз.

Бундай эл-юрт ишига содиқ кишилар Тўрткўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги бизнинг Беруний номли пахта тозалаш заводимизда ҳам анча бор. Мен улардан баъзиларининг қилган ишларини айтиб бермоқчиман.

Беруний шаҳар Советининг депутати, завод кадрлар бўлимининг бошлиғи Раиса Григорьевна Шапошникован ишчи-хизматчиларимиз ўз маслаҳатчилари, яқин ёрдамчилари деб биладилар. Депутат кишиларга шахсий ҳаётларида яқиндан кўмаклашиш билан бирга, меҳнаткашлар наказларини ҳам жон-дилдан бажаради. Жамоатчилик асосида завод хотин-қизлари советини ҳам бошқаради.

Сайловлар вақтида депутатимизга корхона болалар боғчаси ишини яхшилаш, заводга қарашли уй-жойларни ремонт қилиш, кадрларни жой-жойига қўйиш ишларини яхшилашда ёрдам беришни сўраган эдик.

Раиса Григорьевна тегишли ташкилотлар билан гаплашиб, айтилган наказларни тўла бажарди. Ҳозир ишчи-хизматчиларнинг уй-жойлари ремонт қилиб бўлинди. Болалар боғчасида тартиб ўрнатилди.

Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг депутати, ишчи Хония Ёқубованинг жамоатчилик фаолияти ҳам диққатга сазовордир. У ишлаб чиқариш топшириқларини муттасил муддатидан илгари, ошириб бажариб келади. Шу билан бирга жамоат ишига ҳам вақт топади.

Хония қисқа муддатда ўнга яқин наказни бажаришга эришди. Жумладан, унинг ташаббуси билан шаҳар кўчалари электрлаштирилди, кўплаб кўча ва тротуарларга асфальт ётқизилди. Толмас ишчи, фидокор депутат ишчи-хизматчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш ишида ҳам катта ёрдам берди.

Жамоатчи — чиндан ҳам фахрли ном. Улар шарафли ишни бажармоқдалар.

Мақсуд ОТАБОЕВ,
Беруний пахта тозалаш заводининг электромонтёри.

Меҳнаткашлар наказларини ўз вақтида бажариб келаётган Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Тўхтахон Қирғизбоева ишлаб чиқаришда ҳам намуна кўрсатмоқда. Сирдарё областидаги «Малик» совхозида звено бошлиғи бўлиб ишлаётган бу аёл ҳар гектар ердан 100 центнердан дон ҳосили олиш учун курашмоқда. Суратда: агроном Пўлат Ортиқбоев билан Тўхтахон Қирғизбоева етиштирилган мўл ҳосилни кўздан кечирмоқдалар.

В. Сироткин фотоси.

СЕССИЯ — ЖОНЛИ, ТАЪСИРЛИ БЎЛСИН

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Биз ҳар бир сессияга тайёргарлик кўрар эканмиз, унинг мазмунли, жонли ва қизиқарли бўлишини ўйлаймиз. Сессияларни докладсиз ўтказа бошладик. Бундан баъзи ўртоқлар ажабланиб: «Сессия яхши чиқмайди, таъсири бўлмайди, вазифалар белгиланмай қолади» дедилар. Айрим ўртоқлар эса «тажрибада синаб кўриш керак» дейишди.

Шундай қилиб, сессияни янгича ўтказишга киришдик. Сессия очилишидан бир ярим ой илгари меҳнаткашларнинг мулоҳазалари ўрганилди, муҳокама қилинадиган масала белгиланди.

Район Советининг VI сессиясида аҳолига медицина хизмати кўрсатишнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари ҳақидаги масала кўрилди. Бу масалани чуқур ўрганишга бутун актив жалб этилди. Жумладан, район медицина муассасалари ишини текширишга район Советининг депутатлари, соғлиқни сақлаш бўйича доимий комиссия ҳамда медицина ходимларидан иборат 50 киши жалб этилди. Бу махсус бригада аъзолари жойларда бўлиб, тажрибаларни ўрганди, камчиликларнинг сабабини текшириб, шу асосда доклад тезиси ҳамда қарор лойиҳасини тузди. Доклад тезиси ва қарор лойиҳаси барча депутатларга, райондаги муассаса ва корхоналарнинг раҳбарларига, жамоатчилик вакилларига юборилди ва бу ҳақдаги мулоҳазаларни ижроия комитетга сессиягача билдириш сўралди.

Кўп ўтмай ижроия комитетга бўлажак сессия кун тартибига қўйилган масалалар бўйича ҳам танқидий, ҳам ижобий фикр-мулоҳазалар ёзилган хатлар кела бошлади. Баъзилар эса докладдан сўнг сўз берилишни илтимос қилдилар.

Сессияда сўзга чиқиш истагини билдирганлар 30 кишидан ортиб кетди. Сессия мазкур кишиларнинг нутқи билан бошланди. Район Советининг соғлиқни сақлаш бўйича доимий комиссиясининг раиси С. Антипин, район Советининг депутати В. Варжанов, Р. Бурхонов, М. Эшонхўжаева, Г. Зуев, Р. Аъзамов ва сўзга чиққан бошқа ўртоқлар касалхона, медицина пункти ва амбулаторияларнинг фаолияти, улардаги ютуқ ва камчиликлар ҳақида, шунингдек, районнинг санитария-гигиена аҳволи, санитария-оқартув ишлари тўғрисида ўзларининг фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар. 13 киши сўзга чиққач кўпчиликнинг таклифи билан музокаралар тўхтатилди. Саволларга жавоб бериш ва айрим масалаларни ойдинлаштириш учун район Советининг ижроия комитетининг раиси Т. Содиқовга сўз берилди. У мулоҳазаларни умумлаштириб, район меҳнаткашлари ҳамда медицина ходимлари олдида турган вазифаларни, режаларни айтиб берди. Сессиядан ҳамма мамнун бўлди.

Сессия ўтказишнинг бу формаси ягона эмас, албатта. Конкрет шароитни ҳисобга олиб, унинг турли формаларидан фойдаланиш мумкин. Маҳаллий Совет ходимлари бу масалада ўз фикр ва мулоҳазаларини айтсалар яхши бўлур эди. Бу билан улар сессияларни ҳаётда из қолдирадиган ижодий мактабга айлантиришга катта ҳисса қўшадилар.

М. ШОЛОХОВА,
меҳнаткашлар депутатлари Чилонзор район Совети ижроия комитетининг секретари.

ЖАМОАТЧИЛИК ВА ТАРБИЯ

Малик Турсунов бешинчи синфга ўтганда, «Шу ҳам етар», деб ўқимай қўйди. Бунга ота-она ҳам эътибор бермади. Болага нисбатан бу тарзда бефарқ қараш хунук оқибатларга олиб келди. Малик қинғир йўлга кириб кетди. Ниҳоят Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «III Интернационал» колхозининг аъзоси Дўйсебоевнинг велосипедини ўғирлаб, қўлга тушди.

Юқори Чирчиқ район халқ суди Малик Турсунов қаровсизлик оқибатида бу йўлга кирганлигини аниқлади. Бунинг учун уни қамоқ жазосига ҳукм қилиш керак эди. Лекин халқ суди Маликка жамоатчилик йўли билан таъсир кўрсатишга жазм этди. У «III Интернационал» колхозининг учинчи пахтачилик бригадасига ишга юборилди. Колхоз партия ташкилоти Маликни тарбиялашни кекса коммунист Мамажон Азизовга топширди. Мамажон ака Малик билан дилдан гаплашди, ўз ёнига олиб, иш ўргатди. Кунлар ўтиши билан Малик Турсунов онгли, меҳнаткаш йигит бўлиб етишди. Ҳозир Малик бригаданинг илғор аъзоларидан бири, актив жамоатчи, серғайрат колхозчи.

Яна бир мисол. Яқинда халқ судида Хонкелдиев ва Камотинанинг жиноий иши кўрилди. Маълум бўлишича, эндигина 22 ёшга кирган Светлана Камотинанинг ҳаётда тажрибасизлигидан фойдаланган Хонкелдиев унга ўз таъсирини ўтказа бошлаган. Оқибатда уни ўғирлик қилишга мажбур этган. Камотина чемодан ўғирлаб кетаётганида милиция ходимлари томонидан қўлга туширилган.

Халқ суди Светлана Камотина тақдирига жуда эҳтиёткорлик билан қаради. Унга шартли жазо берилди ва ўша куннинг ўзидаёқ саноат комбинатига ишга жойлаштирилди. Комбинат коллективи Камотинани тарбиялашга журъат этиб, олижаноблик қилди. Ҳозир Светлана Камотина илғор ишчилардан бири бўлиб қолди.

Бу икки мисолда қинғир йўлга кирган айрим кишиларни тарбиялашда жамоатчилик катта роль ўйнаганлиги сезилиб турибди. Шунга кўра, район халқ суди жиноий ишларни жамоатчилик кучига таяниб ҳал қилишга катта эътибор беряпти. Янги одамни тарбиялашда жамоатчилик жуда катта куч бўлиб қолди ва бу куч билан ҳамфикр бўлиш — бизнинг жонажон вазифамиздир.

Д. ЭРМАТОВ,
Юқори Чирчиқ район халқ судьяси.

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

Хўжайли пристанидаги Водник посёлкасида сўнгги йилларда турли корхона ва муассаса бинолари, яхши жиҳозланган уй-жойлар қад кўтарди. Икки қаватли ўн бир йиллик мактаб, иккита ҳаммом, маданият уйи қурилди, водопровод тармоғи ишга тушди, кўпгина хонадонлар газлаштирилди. Ҳамма уйларда радио, электр чироқлари бор. Бу ишларда посёлка Совети ва унинг депутатлари фаол қатнашди.

Посёлка Совети раислигига иккинчи марта сайланган Сарбой Трушев жамоатчилик асосида Совет ишини яна ривожлантиришга киришди. Посёлка Совети депутатлари якдиллик билан, жамоатчилик асосида ишлаш Советнинг асосий таянчи бўлиши керак, деган фикрга келишди. Ҳозир посёлкада 20 дан ортиқ жамоатчилик асосида ишлаётган ташкилотлар: ота-оналар комитетлари, савдо комиссиялари, ўртоқлик суди, партия-давлат контролига кўмаклашувчи группалар, кўнгилли халқ дружиналари, пенсионерлар ва хотин-қизлар советлари фаол ишлаб турибди.

Жамоатчилар уй-жой фондларини сақлаш, посёлкани янада обод, кўркам қилишдек шарафли вазифани ўз зиммаларига олганлар. Жамоатчиликнинг кучи билан ҳар йили кўплаб дарахт ўтқазилмоқда, ариқлар тозаланмоқда, йўл ва тротуарлар ремонт қилинмоқда.

Айниқса, Н. К. Крупская номли ўн бир йиллик мактаб қошидаги ота-оналар комитетининг фаолияти диққатга сазовордир.

Табиийки, посёлка Советининг ўзи мавжуд корхоналар, умумий овқатланиш корхоналари, савдо муассасалари устидан тўла назорат олиб бориши қийин. Бу ишда ҳам жамоатчилик асосида тузилган комиссиялар ёрдам беряпти. Масалан, савдо комиссиясининг аъзолари новвойхонада пиширилаётган нонининг сифатсизлиги ҳақида сигнал олгач, мазкур муассаса ишини текширди. Бир қанча камчиликлар аниқланиб, йиғилишда муҳокама қилинди ва амалий тадбирлар белгиланди. Новвой Қурбонниёзов ишдан четлаштирилди, новвойхона бошлиғи Ю. Ёқубовга бундай камчиликларга йўл қўймаслик ҳақида кўрсатма берилди. Шундан сўнг новвойхонада сифатли нонлар тайёрлана бошлади. Жамоатчиларнинг олижаноб ишларини кўрсатувчи бундай мисолларни кўплаб санаш мумкин.

И. МАДГАЗИН.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИДА
босилгандан кейин

«ИНОБАТГА ОЛИНМАЁТГАН ХАЗИНА»

Газетамизнинг шу йил 30 май сонида шу сарлавҳа остида танқидий материал берилиб, Тепақўтон-Қовурдоқ калий тузлари конини ишга солиш ва саноат йўли билан калий ўғитлари ишлаб чиқариш масаласи ҳал этилмаётгани танқид қилинган эди. Редакция шу масала юзасидан Ўзбекистон ССР Давлат план комиссияси раисининг ўринбосари И. Бурлаченкодан жавоб хати олди:

«Инобатга олинмаётган хазина»да кўтарилган масалалар республика Давлат план комиссиясида кўриб чиқилди. Ҳозирги пайтда юқорида айтилган калий тузи конлари унинг запасларини аниқлаш мақсадида Ўзбекистон ССР ҳамда Туркманистон ССР «Главгеологии»лари томонидан разведка қилинмоқда. Бу ишларни 1965 йилда тугаллаш ва калий ўғитларини саноат йўли билан ишлаб чиқариш учун аниқланган запасларни Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгашига топшириш мўлжалланмоқда.

Лекин ҳали ҳам ҳал бўлмаган бир неча масалалар борки, булар коннинг тезроқ ишга туширилишига тўсиқ бўлаётир. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йиллар учун план лойиҳасини тузиб чиқишда лойиҳага Ўзбекистон ССР Давлат план комиссияси бу конда саноат йўли билан калий ўғитлари ишлаб чиқаришни киритишни таклиф этди. Туркманистон ССР Давлат план комиссияси ва Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши ҳам худди шундай таклиф билан чиқдилар.

Бу таклифларнинг моҳияти Ўрта Осиё иқтисодий районининг йиллик талабларини қондирадиган даражада ана шу кон базасида йилига 1 миллион тонна калий ўғитлари ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган корхона қуриш эди. Лекин СССР Давлат план комиссияси бунга розилик бермади. Ўрта Осиё иқтисодий районининг калий ўғитларига бўлган талабини Соликамскдан шундай ўғитлар ташиб келтириш ҳисобига қондиришни маъқул кўрди.

Шунга қарамасдан, Ўзбекистон ССР Давлат план комиссияси Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши билан биргаликда 1966—1970 йиллар учун халқ хўжалигини ривожлантириш плани лойиҳасини тузиб чиқишда лойиҳага Тепақўтон-Қовурдоқ кони базасида калий ўғитлари ишлаб чиқарадиган корхона қуришни киритишга ҳаракат қилади.

«ТАРОЗИ БОСМАС ПРОЦЕНТЛАР»

Газетамизнинг шу йил 17 май сонида, «Тарози босмас процентлар» сарлавҳали танқидий мақола босилган эди. Министр ўринбосари ўртоқ П. Бобохонов республика Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига қарашли иккинчи йўл қурилиш райони раҳбарлари шаънига айтилган танқидий фикрлар тўғри деб топилганлигини хабар қилди. Чорвоқ ГЭСи қурилиши зонасидаги янги йўл қурилишини тезлаштиришга ёрдам берадиган муҳим тадбирлар белгиланди.

Ҳозир бу тадбирларни жадал амалга оширишга киришилди. Тупроқ қазиш, ер текислаш механизмлари кўпайтирилди. Йўл қурилиши учун қум-шағал ташиб келтириш тезлаштирилди. Йўлга сунъий иншоотлар қуриш—кўприк, йўлкалар барпо этиш ишлари тугалланай деб қолди. Бутун биринчи квартал мобайнида йўл қурилишида 154 минг сўмлик иш бажарилган бўлса, фақат шу июнь ойининг ўзида камида 245 минг сўмлик йўл қурилиши ишларини бажариш кўзда тутилмоқда.

ҲАММА НАРСА ИНСОН УЧУН

Коммунистик меҳнат ва юксак маданият шаҳри номини олиш учун мусобақалашаётган Чирчиқнинг Советская кўчасида 27-уй бор. Унда ўнлаб оилалар яшайди. Химиклар, машинасозлар, энергетиклар, бинокорлар, пойафзалчилар истиқомат қиладиган бу уй турли миллат вакилларидан иборат кишиларнинг аҳил оиласига айланганини ҳар кимнинг ҳавасини келтиради. Уй комитетини бошқараётган ўртоқ Кузнецов хотин-қизлар совети билан ҳамкорликда ибратли ишларни жамоатчилик асосида амалга оширмоқда.

Бу катта оила аъзолари «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун» деган шиор остида ишламоқдалар ва яшамоқдалар. Катта ҳовлининг озода, кўркам бўлиши, кишиларнинг, болаларнинг вақти чоғ ўтиши учун ҳамма бирдек қайғуради. Барча квартиралар, йўлаклар ёғ тушса ялагудек. Ҳовли кўкаламзорлаштирилган. Кўплаб мевали ва манзарали дарахтлар алоҳида файз бағишлайди. Уйда яшовчиларнинг ўзлари ҳаваскорлар тўгараги тузишган. Ҳовлида шинамгина баскетбол майдончаси жиҳозланган. Болалар учун фототўгараги ташкил этилган. Ана шу ишларнинг ҳаммаси жамоатчилик асосида амалга оширилмоқда.

Яқинда бўлиб ўтган Тошкент саноат область ва Тошкент шаҳар партия комитетларининг қўшма пленумида Чирчиқдаги ана шу уй коллективининг намунали ишлари алоҳида кўрсатиб ўтилди. Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг «Турмуш маданиятини юксалтириш, ўтмиш сарқитларини тугатиш — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим шарти» деган масала бўйича қабул қилган қарори асосида саноат область ва шаҳар партия ташкилотларининг вазифалари белгиланди.

Тошкент шаҳар ва саноат область партия комитетларининг қўшма пленуми

<>

Шу масала юзасидан доклад қилган саноат область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ П. В. Каймаков ва музокарада сўзлаган нотиқлар меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида қўлга киритилган ютуқларни қайд қилиш билан бирга, коммунистик қурилишнинг ана шу муҳим участкасида жиддий камчиликлар ҳам борлигини очиб ташладилар.

— Маиший хизмат кўрсатишни ташкил этиш, меҳнаткашларга ҳамма жиҳатдан тўкис қулайлик яратиб бериш анчайин иш эмас,— дейди докладчи.— Бу жуда кўп қиррали ва мураккаб иш. Айниқса Тошкентдек халқ хўжалиги кўп тармоқли областда алоҳида масъулият ва куч-ғайрат талаб этилади. «Ташавтомаш», В. И. Ленин номидаги Бекобод металлургия, Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводлари, Чирчиқ электрохимия комбинатида маданий-маиший хизмат кўрсатиш намунали йўлга қўйилган. Шунинг учун ҳам бу корхоналар коллективлари планларнигина эмас, социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан бажараётирлар. Область саноат корхоналари коллективлари шу йилнинг беш ойида пландан ташқари миллионлаб сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун деган шиор тобора жаранглаб эшитилмоқда. Буни область меҳнаткашлари ўз турмушларида ва ўзларига кўрсатилаётган ғамхўрликдан яққол сезиб турибдилар. Тошкент шаҳри ва областнинг саноат зонасида кейинги беш йилда 1 миллион 362 минг квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди.

Аҳолининг турмуш маданияти юксалиб боряпти. Аҳоли жон бошига маиший хизмат кўрсатишга сарфланадиган давлат маблағи сўнгги йилларда анча ортди.

Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш — ғоят мураккаб иш. Бу соҳада ҳали кўпгина нуқсонлар бор. Докладчи ва музокарада сўзга чиққан Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари В. А. Архангельский, Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати партия комитетининг секретари А. В. Неверев, Октябрь район ижроия комитетининг раиси С. Б. Норқўзиев, Тошкент саноат область касаба союзлари советининг секретари З. Содиқов ва бошқа ўртоқлар ана шу ҳақда гапирдилар. Олмалиқ, Оҳангарон, Янгийўл шаҳарларида меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳозирги талаблар даражасида эмас.

Янги кишини — коммунизм қурувчисини тарбиялаш, меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш масалалари билан партия, совет, касаба союз ташкилотлари ҳали ҳам етарли шуғулланаётганлари йўқ. Оҳангарон шаҳар партия комитети шу йилнинг олти ойи ўтиб бораётганига қарамай, меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш масаласини бирор марта ҳам муҳокама қилмади.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё бюросининг раиси В. Г. Ломоносов, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ўртоқлар иштирок этдилар. Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

ТОШДАН ГУЛ ЯРАТГАНЛАР

Ранг-баранг чинни идишлар мана шу моҳир қўлларда сайқал топади. Суратда: муфель цехининг илғор ишчилари — бригадир Туроб Исроилов ва кекса ишчи Усмон Маъруфов маҳсулот сифатини текшириб кўрмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

Завод улкан паровоздай пишқириб ишламоқда. Уни ҳаракатга келтирган азаматларнинг шижоати, гўзал санъатини кўриб ўйлардим: инсон қўли гул дейдилар. Бу жуда ожиз таққос экан-ку! Инсон қўли — мўъжиза! Жавоҳирлар сандиғига олтин калит!

Мана, кўринг: қоришма тайёрланадиган цехнинг катта дарвозаси ёнида турли-туман тошлар— кварц — Самарқанд тоғларининг маҳсули: шпат, каолин, гилвата уюми. Республикамизнинг турли ерларидан келтирилган бу тошлар «туғилганларидан» бери тоғдан қулаб, дарёдан думалаб эҳтимол неча-неча километр йўл босган. Аммо тошлигича қолаверган. Бу ерда эса бир неча ўн метр йўл «босар-босмай» тошлар... жарангдор жонон пиёла, ойнусха лаган, ранг-баранг сувенирлар, кўйингки, қирққа яқин ҳар хил буюмларга айланади. Чунки тошга инсон қўли тегди...

РЕПОРТАЖ

□ □

Девкор тегирмонлар тош янчяпти. Лентали резина қураклар «ун»ни иккинчи қаватга олиб чиқиб қопларга жойлайди. Аниқ пропорция асосида қориштирилган бир ярим тонна маҳсулот магнит элеваторларда темир қириндилардан тозаланади, сўнг катта қозонда қорилади. Бу ерда ҳамма иш машина елкасига юклатилган. Тайёрлов цехида 44 йигит ва бир аёл ишлайди. Цех бошлиғи Мунаввара Қодирова—Тошкент шаҳар Советининг депутати. У—янгилик жарчиси. Мамлакатимизнинг қайси корхонасида янгилик пайдо бўлса, уни ўз цехида қўллашга киришади. Бу йил М. Қодирова бошлиқ цех ишчилари Краснодар чинни заводига бориб, ҳамкасбларининг илғор тажрибасини ўрганиб қайтишди. Лой тайёрлаш процесси 37 минутга қисқартирилди. Қолиплаш цехидан чиқинди бўлиб қайтган лойни янги усулда қайта ишлаш йўли билан ҳар ойда 6 тонна маҳсулот иқтисод қилинмоқда. Бу — 30 минг пиёла ёки 10 минг коса деган сўз. Меҳнат унумдорлиги анча ошди. Авваллари уч сменада бажарилган ишни ҳозир икки смена бемалол адо этмоқда. Қисқаси, илгари 30 кунда қилинадиган иш ҳозир 18 кунда бажарилмоқда. Мана буни илғор тажрибанинг қудрати, янгиликнинг ҳикмати дейдилар!

Сариёғдек майин лой қолиплаш цехига ўтади. Бу ерда асосан ёшлар ишлаяпти. Цех бошлиғи Чўлпоной Қодировадан то оддий формовкачигача серғайрат ёшлар, комсомоллар. Октябрь районидаги 24-мактаб ўқувчилари ишлаб чиқариш практикасини шу ерда ўтказаётирлар. Чаққон қўллар лойни думалоқлаб, коптоқ қилиб формовкачига узатиб турибди. Формовкачи эса «коптоқ»ни автомат аппаратга ўрнатилган қолипга чаққон ёпиштиради. Кўз юмиб очгунча лой пиёла ёки чойнак шаклини олади. Шундай қараганда формовкачининг иши жуда оддийдек туйилади. Ваҳолонки, маҳсулотнинг бутун тақдири мана шу ерда ҳал бўлади. Чунки формовкачидан брак ўтса, бир неча кишини — оправкачини ҳам, пиширувчи, ҳатто гулчини ҳам бекор ишлатиб, қимматли вақтини ўғирлаб қўяди. Шунинг учун ҳам формовкачилик—ғоят сезгирлик ва эпчиллик, юксак дид ва фаросат талаб қиладиган касб. Ана, ишлаб чиқариш илғори Зариф Муродовнинг қўли қўлига тегмайди. У бир сменада 1800 ўрнига 3000 та пиёла тайёрламоқда. Рўпарасидаги биродари Неъмат Асқаров ҳам ундан қолишмайди.

Заводнинг ҳамма ерида — тоннель печлари ёнида ҳам, чўғдек ярқираб турган горна олдида ҳам, қизларнинг шўх қўшиғи янграган расм солиш цехида ҳам кишилар улкан тўйга катта совға тайёрлаш иштиёқи билан меҳнат қилаётганини кўрасиз.

— Республика юбилейи муносабати билан сувинерлар цехи ташкил этилди, — деди завод директори Абдурауф Иброҳимов,—тез кунларда «Ўзбекистон 40 йиллиги» сўзлари ёзилган чиройли буюмлар, чойнак-пиёлалар, рангдор лаганлар магазинларга чиқарилади.

Ажойиб миллий арнаментлар ишланган буюмларни қўлингизга олиб томоша қилар экансиз, беихтиёр: ижодкорларига балли, дейсиз. Ана шу бир гул не-не ижодий изланишнинг, марварид терининг, қанча-қанча баҳснинг меваси эканини эслаб қўйинг. Иккинчи қаватда катта залга кириб, рассомлар совети йиғилиши устидан чиқиб қолдиқ. Узун столда ранг-баранг идишлар: кафтдек пардоз қутичаси, анжирдек калампирдондан то 1,3 метрлик ажойиб вазаларгача териб қўйилган. Совет рассом Анвар Нуъмонов ижод этган бир неча янги арнаментларни танлаб олди. Заводнинг бош рассоми Раҳмат Орифжонов ҳам ўзининг бир қанча янги асарларини намойиш қилди. У республикамиз тўйига совға тайёрлаш билан бирга қардош Туркманистоннинг 40 йиллигига ҳам бир неча туркман миллий арнаментини ишлаб тортиқ қилиш иштиёқида.

Буюмлар гул солиш цехидан сўнг охирги босқич — муфель цехига киради. Бу каттагина цехни фақат уч киши бошқаряпти. Булар кекса ишчи Усмон Маъруфов, унинг шогирди А. Ортиқов, бригадир Т. Исроилов. Бригадир Туроб Исроиловнинг ҳаёт йўли заводдаги жуда кўп ёшларнинг биографиясини эслатади. У яқинда оддий ишчи эди, бугун илғор бригадир. Завод ўсмоқда, корхона билан унинг ижодкор кишилари ҳам камолга етмоқда.

Ҳозир Тошкент чинни заводида янги корпус қад кўтармоқда. Бу қурувчиларнинг юбилейга совғаси бўлади. Мазкур бино ишга тушгач, заводнинг қудрати қарийб икки баравар ошади. Хонадонларимизнинг безагига безак қўшилади.

Н. ЁҚУБОВ.
Тошкент чинни заводи.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ 2
25 ИЮНЬ 1964 ЙИЛ
№ 146 (12,800).

Хайр, серқуёш ўлка

Фарғона ёшлари яқинда ганалик студентларнинг бир группаси билан илиқ хайрлашдилар. Ўтмишда қишлоқ хўжалиги машиналарини бошқаришни билмаган ганалик йигит ва қизлар 24-профессионал-техника ўқув юртида таълим олиб, механизаторлик касбини эгалладилар.

— Бизнинг мамлакатимизда машиналар ҳозирча кам, — дейди Флоренс Амандо. — Лекин бугун кам бўлса ҳам эрта кўп, эртадан кейин эса ундан ҳам кўп бўлади. Уларни моҳирлик билан бошқариш керак. Шунинг учун ҳам ҳукуматимиз бизни Совет Иттифоқи механизаторлари тўплаган бой тажрибани ўрганиб келиш учун бу ерга ўқишга юборди.

Узоқ Ганадан келган бизлар «Риштон» совхози тракторчилари билан биргаликда шудгор кўтардик, мола босдик, ерларни текисладик, чигит экдик, ҳосилни йиғиб-териб олишда қатнашдик. 43 киши тракторчи ва механик-мелиоратор дипломини олди, 5 киши эса паррандачи-чорвачи бўлиб етишди.

Мактабни битириб чиққанлар ватанларига йўл олишларидан олдин уларнинг баъзилари билан суҳбатлашдик.

— Биз Совет Иттифоқида таълим олишга муяссар бўлганлигимиздан жуда хурсандмиз, — дейди Ашанти районидан келган студент Макл Адия, — Ўзбекистонда биз ўзимизни худди уйдагидек сездик, биз билан жуда хушмуомалада бўлишди, меҳрибонлик қилишди, биз ўзбек хонадонларида кўп марта бўлдик, ўзбек ёшлари ҳам бизга тез-тез меҳмон бўлиб келишди. Муаллимларимиз ҳам қисқа вақт ичида мумкин қадар кўпроқ билим олишимиз учун куч-ғайратларини ҳеч аямадилар.

— Совет Иттифоқида ўқиганимиздан жуда миннатдормиз, — деди ганалик студентлар группасининг бошлиғи, Айегусо районидан келган Арон Акиса Асамоа. Ватанимизга қайтгач, дарҳол Ганада тобора кўпайиб бораётган трактор ёки бошқа машиналарга ўтириб, рулни бошқарамиз.

Биз билимга жуда чанқоқмиз. Совет халқи тўплаган билимларни эгаллаш, уларнинг бой тажрибаларидан баҳраманд бўлишимиз учун саҳийлик ва самимият билан катта имконият яратиб берганлиги учун Совет ҳукуматидан миннатдормиз.

Ганалик ўқувчилар орасида етти қиз ҳам бор эди. Улар ҳам трактор бошқаришни ўргандилар.

Ўзбекистон механизаторларининг меҳнатдаги қаҳрамонликлари чет эллардаги дўстларимизга ҳам маълумдир. Уларни Озодлик оролида ҳам, қуёшли Ганада ҳам, қаҳрамон Жазоирда ҳам яхши билишади.

— Мен Турсуной Охуновадек бўлмоқчиман, шунга эришаман ҳам, — дейди ганалик Стелла Пакл.

Хайр, серқуёш ўлка.

И. СИГАЛОВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Қўқондаги 16-билим юртида касб ўрганаётган жазоирлик студентлар амалий машғулотда. 2. Ганалик Беду Флоренс Фарғонадаги 24-билим юртининг ўқитувчиси Пўлат Ҳикматовдан тракторни бошқаришни ўрганяпти. Ахир, ёш Африка давлатлари учун техникани пухта эгаллаб олган кишилар жуда зарур.

Д. Чернов фотолари.

МАТБУОТНИНГ МУҲИМ ТЕМАСИ

ФАРҒОНА, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Бу ерда область журналистларининг кенгаши бўлиб ўтди. Область ва ишлаб чиқариш бошқармалари газеталарининг редакторлари, бўлим мудирлари, ишчи ва қишлоқ мухбирлари қатнашган бу йиғинда «Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори ўртоқ М. Қориев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленуми қарорларини, айниқса меҳнаткашларнинг маданий-маиший шароитини янада юксалтириш юзасидан белгиланган тадбирларни амалга оширишда матбуот ходимлари олдида турган вазифалар ҳақида сўзлаб берди.

Кенгашда Фарғона қишлоқ область партия комитетининг секретари ўртоқ А. Маҳмудов сўзга чиқиб, область ва бошқарма газеталарининг фаолиятини кучайтириш тадбирлари тўғрисида гапирди.

„КЎКОРОЛ“ УСТИДА БАЙРОҚ

ОЧЕРК

ОСОЙИШТА туннинг қуюқ пардаси борлиқни қоплаган. Ҳамма уйқуда. Совхознинг чап биқинидан ўтадиган тош йўлда ғира-шира уч қўланка кўринади. Ҳамроҳлар негадир бесаранжом. Баралла овоз қўйиб ашула айтадиган кенг далада бир-бирига пичирлаб гаплашишади, бир-бирига қўлларини пахса қилишади.

Ҳамроҳлар машина кутишарди. Кута-кута ҳафсала ҳам пир бўлди шекилли, пиёда йўлга тушиб кетишди. Йўл-йўлакай улар СМУнинг машиналари устидан шикоят қилишди:

— Керагида ўчакишади ўзи. Мана, бугун кўрасан, битта ҳам ўтмайди.

— Ҳа, ишинг бир орқага кетдими, бас...

Икки километрлар чамаси юришгандан сўнг орқадан ёруғ кўринди. Йўловчиларнинг шодлиги чексиз. Теп-текис тош йўл устида чопқиллаётган машина фарининг нури қоронғиликни қирқиб, тобора яқинлашиб келяпти.

Учала қўл бараварига кўтарилди. «ГАЗ-51» машинаси тўхтади. Йигитлар кузовга чиқар-чиқмас, кабинадан йигирма ёшлардаги бир қиз тушди:

— Ҳайданг, Янгибой ака! — деди шошиб-пишиб шоферга қиз буйруқ оҳангида, — буларни айтган жойига элтиб қўйинг! Кетишмоқчи экан, кетишаверсин, буларсиз ҳам ғўзамизни бир амаллаб ҳосилга киритиб олармиз, садқаи йигит деган ном!

Машина олдинга силжиди...

Ўша куни қандай тонг отганини Раъно сезмай қолди. Тун бўйи мижжа қоқмади, уйқу ҳам келмади. Қайдан ҳам уйқу келсин, юрак ғаш. Назарида кўзлари хиралашган, боши ғувиллайди. Иситмаси бор. Ўпкаси тўлиб турибди, ҳар замон-ҳар замон чуқур хўрсиниб қўяди. Нималарни ўйлаяпти у? Ўн гулидан бир гули очилмаган қизнинг нима ғами бўлиши мумкин?

Хаёллар оғушига шўнғиган қизнинг нозик лаблари беихтиёр титради:

— Нима қилиб қўйдим! Уч киши-я, уч киши! Бир туп ғўза учун жон куйдирилаётган шундай кунда уч ишчининг кетиши... Бу коллективга таъсир қилмасмикин? Кетса, кетишар, эплаймиз, бир амаллаб қийинчиликдан чиқиб оламиз.

Иброҳим, Уктам, Ўроқбой — учовлари бугун қочиб кетишди, қийинчиликларни кўриб, довдираб қолишди. Қандай шармандагарчилик! Раъно бу йигитлар билан Самарқанддай жойдан бирга келган. Комсомол бригадаси деб газеталарга бирга расми чиққан, ахир!

Раъно қочганларни қайтариб келишга атайлаб ўзидан бошқани етакламади. Гўё улар кўполлик қилиб, ишни бузиб қўяётгандек. «Хўш, ўзим нима қилдим? Қайтариб келаман деган одамларимни ўз қўлим билан узатиб қўйдим... кетса нима, зўрлаб қолдириб бўлармиди?...

Раъно шуларни ўйлар экан, бирдан ўзгарди. Хаёлидаги гапларни пичирлабгина эмас, бор овози билан такрорлади:

— Йўқ, бизлар қочмаймиз, чидаймиз...

У ўшанда ўзининг қай ҳолатда бўлганини тасаввур қилолмасди. Ўша лапашанг йигитларга «кетманглар» дейишга қалбининг қаеридир йўл бермаганини, қандайдир қудратли куч тўсиқ бўлганини эслай оларди, холос. Бу — покиза қалбдаги асов ғурур, ҳа ғуборсиз ғурур эди!..

ЭРТАЛАБ Раънони ётоқхонадан топиша олмади. Ҳар куни далага ишчилар билан бирга кетадиган қиз бугун йўқ. Нима бўлдийкин? Ҳамманинг хаёлида шу савол. Лекин ҳеч ким, ҳеч зот жавоб тополмасди. Қочоқ йигитларни оқшом район марказига қўйиб келган шофер йигит Раъно бошлиқ бригада аъзоларини далага, ишга олиб кетди. Ўшанда жуда қизиқ ҳол юз берганди йигитлар орасида. Ҳамма оғзига талқон солиб олгандай, чурқ этмасди. Йигитларнинг қочиб кетгани ташвишлантираётгандир уларни? Ишчи кучимиз камайиб қолди, деб афсус қилишаётгандир? Балки улар Раънодан хафадир? Қилар ишни қилиб қўйиб, каллайи саҳардан йўқ бўлиб қолганлигига ғазабланишаётгандир?

Бу саволлар жуда ўринли эди. Лекин йигитлар Раънони далада учратишди. 40 гектарли картанинг қоқ ўртасида универсалнинг кечаги ишини синчиклаб текширарди. У, гоҳ томири яхши узилмай қолган янтоқни суғуриб ташлар, гоҳ ҳовуч-ҳовуч тупроқни олиб жилмайиб қўярди. Раънони кўриб йигитлар чеҳрасига табассум ёйилди. Улар, ўша лапашанг йигитларнинг жавобини бериб юборганига Раънодан хурсанд эди.

Ўша куни қочиб кетган учала йигитнинг ўрни билинмади. Улар ҳақидаги бир неча оғиз аскияни ҳисобга олмагандa, йигитлар қочоқларни ортиқча эслашмади ҳам. Ҳамманинг фикри-зикри ҳар бир туп ғўзада эди. Бу шундай кураш эдики, уни сўз ва қалам таъриф этишга ожизлик қиларди. Бу кураш — қалб ва меҳр ипларига боғланган, орият ва номус, орзу ва тилак занжирига бевосита уланган кураш эди. Ҳар бир туп ғўзанинг нобуд бўлиши уларнинг қайғуси, бут бўлиши уларнинг шодлиги эди.

Бригада аъзоларининг ҳаммаси моҳир механизатор. Қочоқ йигитларнинг тракторига янги «капитанлар» ўтиришди. Уфқларга туташиб кетган пахтазорда ҳаёт қайнади. Ердан қулоғини эндигина кўтарган ниҳолларнинг бўғзи меҳр билан культивация қилина бошланди...

Бир туп ғўза бунча азиз бўлмаса! Ҳар бир механизатор шунчалар моҳирлик билан руль тебратадики, кўрсангиз завқингиз ошади. Ҳадемай ягана ҳам бошланади. Биринчи, иккинчи, учинчи, тўртинчи парвариш... Бу — ғўзаларнинг бўлиқ, кўсакларнинг тўлиқ бўлишига имкон беради. «Оқ олтин» хирмони кўтарилади. Эл-халқ олдидаги ваъдага вафо шу бўлади.

САМАРҚАНД бошқармасидаги «Москва» колхозидан тонг саҳарда йўлга чиққан чол-кампир кун тиккага келганда 1-«Пахтакор» совхозининг марказига келиб тушишди. Дуч келган кишидан кимнидир сўрашади. Бир-иккита кишидан чучмал жавоб олишди шекилли, чол ҳамроҳига тажанг бўлиб гапирди:

— Қизинг ўзи, совхозда йўқми дейман-да, хотин!

— Нега бундай дейсиз, қочиб кетмагандир, анови келаётган йигитчадан сўранг-чи.

Ёшгина бир йигитча уларни совхоз идорасига бошлаб кетди. Йўлда бобо:

— Ҳой, чироғим, бу ёққа қара, Раънони биласанми, ўзи? — деди йигитчага.

— Ҳа, билганда қандоқ! — деди йигитча ғурур билан. — Раъно опам бизнинг комсоргимиз бўладилар-ку!

Унинг гапини ота бўлди:

— Ҳой хотин, тўхта... Бу, қизингни бригадир деб юрсак «комуссар» чиқиб қолдими-а?

— Амаки, комуссармас, — деди йигитча, — комсомоллар бор-ку, ўшаларнинг бошлиғи.

— Ҳа шундай десанг-чи чироғим.

Йигитча совхоз омбори томондан келаётган машинанинг шофериға қичқирди:

— Ҳой, Янгибой ака, амакимларни «Кўкорол»гача олиб кетинг. Раъно опамларнинг отаси эканлар.

Чол негадир тажанглашгандай бўлди. Кампирнинг ҳам ранги ўзгарди.

— Ҳой, ўғлим, «Кўкорол» дедингми, «Қоқорол» дедингми?

— Икковиям бир, амаки, минаверинг.

...Раъно ота-онасини шийпонда кутиб олди. Отаси обдон сўрашиб бўлгач, тахта шийпоннинг пештоқида ҳилпираб турган қип-қизил чўғдай байроққа ишора қилиб гапирди:

— Кимга қарашли бу, қизим? Ёзуви бирам чиройлики!

— Ҳой, отаси, бундақа сўроқларни қўйиб турсангизчи, — деди Ҳосият хола эрига ўгирилиб. Кейин қизидан сўради:

— Вой, онагинанг ўргилсин-ей, омонмисан? Менга қара, айланай, рангинг ўчиб қопти, қорайиб кетибсан!

— Йўғ-ей, ойижон, ўзи шундай-да.

— Вой қоқиндиқ бўлайин-эй.

Ҳар нарсага қизиқувчи чолнинг сабри чидамади. Яна савол ёғдира бошлади:

— Раъно қизим, участканг ҳам ўзгарибдими? Бизларга «Қоқорол» участка деб ёзардинг чоғи, йўлда битта йигит «Кўкорол» деди.

Раъно булар ҳақида тўла-тўкис кечқурун уйга қайтгандагина гапириб берди:

210 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган бригада аъзолари совхознинг энг олди бўлиб, ғўзаларини иккинчи парваришдан чиқаришди. Бригада аъзоларига кўчма Қизил байроқ топширилди. Байроқни айни тушда совхоз директори Зокиржон ака Санақулов олиб келди. Бу воқеа сидқидилдан қилинган меҳнат шодиёнасига айланди.

Директор Раъно Аминовага байроқни топшираркан, пайкаллардаги яшнаб турган ғўзаларга ишора қилиб гапирди:

— Ғўзани сифатли парвариш қилиб, гектарларни тўла қилиб олганларинг билан табриклайман. Бултур бу ерлар «Қоқорол» дейишганича қақроқ чўл эди. Энди бу ном тўғри келмайди. «Қоқорол» чўлқуварлар қўли билан яшил квадратлар маконига, «Кўкорол»га айланди. Ҳа, энди бу ерни чиндан ҳам «Кўкорол» деб атаса бўлади. Ана шу байроқ эса «Кўкорол» устида ҳамиша порлаб турсин.

Қизининг ҳикоясига қулоқ солаётган чол-кампирнинг севинчига севинч қўшилиб, иккаласи ҳам бир вақтлар, қизининг чўлга келишига қарши бўлганликларини эслаб, алланечук бўлиб кетишди.

— Чумчуқдайгина жуссанг бор, бир кунда офтоб уриб кетади, — дейишганди ўшанда улар.

Гўё ҳозир чол-кампирнинг хаёлида қизлари бургут сиймоли қарашлари билан: «Энди гапиринг, чумчуқ эканманми?» деб уларнинг юзига солаётгандай эди...

К. ШУКУРОВ,
Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ.
Янги ерларни ўзлаштириш бошқармаси.

ПАРТКОМ СЕКРЕТАРИ

...Авжи саратон: Ғўза овқат бер, еймaн, сув қўй, ичаман деб турган мана шундай нозик, қисталанг пайт эди. Тошбулоқ қишлоғининг марказига «ГАЗ-69» машинаси келиб тўхтади. Ундан ўрта бўйли, қотма киши чиқди-да, шоферга салқинроқ жойда дам олиб туришини тайинлаб, ўзи дала оралаб кетди. У «Победа» колхозининг битта эмас, иккита эмас, олтита бригадасини айланиб чиқди. Сувчилар, тракторчилар билан гаплашди, иш яхши жойларда одамлар билан ҳазиллашиб, чақчақлашди, ғўза чанқатиброқ қўйилган жойларда бригадирларни, сувчиларни чақириб, қаттиқ-қуруқ гап ҳам қилди. Тушлик пайтида колхозчилар билан чойхўрлик қилди. Шундан кейин пахтакорлар билан суҳбатлашди. Партия, ҳукуматимизнинг бугунги талабини, халқаро аҳволни, шу кеча-кундузда ҳар бир кишининг олдида қандай вазифа турганлигини яхшилаб тушунтириб, деҳқонларнинг дилига тугиб қўйди. Бундай суҳбатдан кишиларнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшилди. Пахтакорлар тағин ҳам яхшироқ меҳнат қилиш учун нима кераклигини, юракларида бор гапларини секретарга очиқ-равшан айтиб беришди.

Партком секретари шундан кейин колхоз идорасига бориб, бошланғич партия ташкилотининг секретари, колхоз раиси, агрономни топиб, энг муҳим масалалар ҳақида маслаҳатлашиб олди.

Мен бу воқеани яқинда «Победа» колхозининг раиси ўртоқ Ҳамиджон Мамажоновдан эшитган эдим. Журналист Санжар Тиллaнинг яқинда босилиб чиққан «Етуклик синови» китобчасини ўқир эканман, раис билан бўлган ўша суҳбатимизни эсладим. Колхоз раиси ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари Иномжон Набиев тўғрисида бундай деган эди:

— Ажойиб киши. Кўнглингда нима борлигини бир қарашдаёқ фаҳмлаб олади. Иш ўргатади. Дўқпўписани билмайди, сенинг гапингни зерикмай, эътибор билан тинглаб, ёрдам беради. Ҳамиша кўпчилик иши учун қайғуради, жон куйдиради.

Одамларнинг кўнглига йўл топиш, кўпчиликка бош бўлиш осон эмас. Иномжон Набиев ана шундай қийин ишга астойдил, ҳалоллик билан бел боғлаган ходимлардан. У узоқ йиллардан буён партия органларида ишлайди.

Бултур Наманган бошқармаси мамлакатга 100 минг тонна пахта, 500 тоннадан ортиқроқ пилла ва бошқа кўпгина ноз-неъматлар етказиб берди. Бу меҳнат зафарида район меҳнат аҳлининг, коммунистлар ва комсомолларнинг, партиянинг оддий солдати Иномжон Набиевнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

. . . Яқинда Наманганддан хушхабар келди: бошқарма колхозлари пилла сотиш давлат планини ортиғи билан бажардилар.

— Бу, хамирнинг учидан патири, холос, — дейди ўртоқ Набиев. — Бу йил — республикамизда улуғ тўй йили. Ҳозир мўл ҳосил учун курашнинг энг долзарб палласида турибмиз. Кузда катта хирмон кўтаришимиз шу бугун қанчалик тер тўкишимизга боғлиқ.

Бошқарма пахтакорлари ваъдага яраша меҳнат қилишяпти. Китобчада Иномжон Набиевнинг партия ташкилотларининг секретарлари, коммунистларга, меҳнаткашлар оммасига таяниб иш кўраётганлиги, партком қолоқ участкаларни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бераётганлиги фактлар билан кўрсатилган.

Ҳамид НУРИИ.

Самарқанд трикотаж фабрикасининг илғор бичувчиси Саида Аслиддинова смена топшириқларини орттириб бажариш билан корхонада шуҳрат қозонмоқда. Унинг қўлидан ўтган маҳсулотлар ҳамиша сифатли бўлади. Суратда: ўртоқ С. Аслиддинова.

П. Кузьменко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

„НАЗАРБЕК“ НЕЪМАТЛАРИ

ҚУНГИЛ ТИНЧИМАЙДИ

Совхоз директори Абдуғани Абдувалиев хомуш кўринади. У экономист Ўлмасов келтирган қоғозларни бирма-бир кўздан кечирар экан, ҳорғин товуш билан сўрайди:

— Шунча пиёз, карам-у, бодринг пишиб ётса-ю, уни ўз вақтида тайёрлов пунктига етказиб беролмасак. Бундан ўта нўноқлик бўладими-а?

Тўлқин Ўлмасов тушунтира бошлади:

Сиз бир неча кун совхозда бўлмаганингизда шу тўғрида айрим ўртоқларга топшириқ бердик, негадир иш силжимаяпти. Ўзим ҳам ҳайронман.

— Топшириқ бериш билан иш битмайди, — деди директор сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш тўғрисидаги маълумотни икки буклаб папкага солиб қўяр экан. — Ҳамма гап унинг ижросини текширишда!

Экономист ҳеч нарса деёлмай қолди. Абдувалиев ҳам гапни чўзиб ўтирмади, кечқурун учала бўлим бошқарувчисини, автогараж мудири ва ишчилар комитети раисини кабинетига таклиф этишни Ўлмасовга тайинлади-да, далага кетди.

Абдуғани Абдувалиев йўл-йўлакай автогаражга кириб ўтди. Машиналар тайёр-у, бензин ва сабзавот маҳсулотларини жойлаш учун яшиклар етишмас экан. Директор тегишли ташкилотлар билан гаплашиб, етарли миқдорда бензин келтирди, шахсан ўзи «Ташплодоовощторг»га бориб яшиклар масаласини ҳал қилди.

Таклиф этилган кишилар кечқурун директорнинг кабинетига тўпланишди. Абдувалиев гапни қисқа қилиб, бундай деди:

— Энди 700 тонна карам, 5 тонна бодринг, 12 тонна ош лавлаги, 15 тонна пиёз топширибмиз. Бу миқдор бизни сира-сира қаноатлантира олмайди. Эртага камида 100 тонна сабзавот маҳсулоти топширишимиз керак. Гап шу, ўртоқлар!

Кимдир луқма ташлади:

— Бир кунда 100 тоннами?

— Ҳа, бир кунда, — деди директор. — Бунинг учун ҳамма имконият бор.

— Транспорт-чи?

— Йигирмата автомашина ҳамда прицеп далага чиқади.

Директорнинг бу гапи шу ердагиларга қанот бахш этди. Ҳамма бирданига:

— Карам, бодринг узишни кечаси ҳам ташкил этамиз, — дейишди.

... Эрталаб сабзавот маҳсулотлари ортилган машиналар колоннаси тайёрлов пунктига йўл олди. Абдуғани Абдувалиев хурсанд:

— Бундай азаматлар билан ҳар қандай ишнинг ҳам уддасидан чиқса бўлади. Шуларнинг куч-ғайрати, сабот ва матонат кўрсатиб ишлаганликлари туфайли совхозимиз бултур қолоқликдан чиқибгина қолмай, бир неча ўн минг сўмлик фойда келтирди.

«СУВ — ЗАР, СУВЧИ — ЗАРГАР»

Директорнинг айтганича бор. «Назарбек» совхози жуда қолоқ хўжалик эди. Ўтган йили у илғорлар қаторидан ўрин олди. Деҳқонларнинг ишлари юришиб кетди.

— Бундан бир неча йил илгари оладиган маошимизнинг тайини йўқ эди, деса бўлади, — дейди биринчи бўлимнинг 7-бригада сувчиси Исоқ ота Юсупов. — Янги директоримизнинг келганига икки йил бўлди. Икки йилдан буён яхши даромад оляпмиз. Ҳосилдорлик эса кескин ошиб бормоқда. Шу қисқа вақт ичида карам ҳосилдорлигини гектар бошига 8-10 центнерга кўпайтирдик.

— Қанчадан ҳақ оляпсиз, отахон?

У қўлидаги каттакон карамни даст кўтариб, гап қотди:

— Ҳар боши беш-олти килограммдан келаверса, пул ҳам кўпаяверар экан. Ўн беш кунда эллик-олтмиш сўмни санаб оляпти, отаңгиз. Баъзан етмиш сўмга чиқиб қолади.

— Ҳосилдорликни қандай қилиб оширяпсизлар?

— Меҳнат, фақат меҳнат орқали, — жавоб берди Исоқ ота. — Масалан карамни камида тўрт марта чуқур культивация қиламиз, икки-уч марта озиқлантирамиз.

Халқимизда «сув — зар, сувчи — заргар», деган мақол бор. Ҳар туп ниҳолни, заргар бирор идишга бино қўйиб, ҳусн киритгандай, авайлаб ўстирамиз, чанқатиб қўймаймиз. Бўғзида бегона ўт пайдо бўлса, дарҳол таг-томири билан юлиб ташлаймиз. Ҳар тупнинг қониб сув ичишини кузатамиз.

Икки йилдан буён сув тутаман. Мавсум вақтида ҳамиша далада бўламан, десам янглишмасман. Бу йил карамни икки марта суғоролдим, холос. Мана, кўриб турибсиз, ҳосили ёмон эмас. Гектаридан 25 тоннадан карам оламиз, деб турибмиз. Бу — мажбуриятдагидан 10 тонна кўп. Шунда ҳар бир центнер карам етиштиришга бултурги 1 сўм 90 тийин ўрнига, бир ярим сўм сарфлаган бўламиз.

ЎРИНБОЙНИНГ ГАПИ ЎРИНЛИ

«СУЗ» таққан трактор помидор кўчатлари бош силкитиб турган эгатлардан гуруллаб ўтди-да, пайкал четига келиб тўхтади.

— Ҳеч иложи бўлмаяпти, ака, — деди тракторчи Неъмат Комилов.

— Ниманинг иложини тополмаяпсан, — сўради бригадир Ўринбой Каримшоев.

Тракторчи «дарди»ни ёрди:

— Селитра билан фосфорни аралаштирсак, эриб кетяпти. «СУЗ»дан тушмаяпти.

Бригадир Ўринбой ака кулди. Комиловнинг эса аччиғи келди. Ниҳоят, «бунинг ҳеч кулгили томони йўқ-ку», деб қўйди қовоғини осилтириб.

— Кулгили томони шундаки, Неъматжон, — деди бригадир, — сиз бир нарсага эътибор бермаяпсиз. Яъни, селитра билан фосфорни тезгина ғалвирдан ўтказиб бир-бирига аралаштириб, дарҳол «СУЗ»ларни тўлдирмаяпсиз. Агар шундай қилсаңгиз, минерал ўғит эримайди. Қани келинг, бир синаб кўрайлик-чи!

Ўринбой ака селитра билан фосфорни темир ғалвирдан ўтказа бошлади. Бир пасда «СУЗ»ларни тўлдириб, тракторчига сигнал берди:

— Ҳайда, ука!

Трактор вазмин одимлаб кетди. Ўғит помидор эгатларига бир меъёрда тушарди.

Ўринбой Каримшоев бошлиқ бригада бу йил 300 тонна помидор, 500 тонна карам, 120 тонна картошка ва бошқа маҳсулотлар тайёрлашга аҳд қилган. Бригада ҳар куни 8-10 тонна карам жўнатяпти.

* * *

Тошкент область, Калинин бошқармасидаги «Назарбек» совхози далаларида ижодий меҳнат симфонияси жаранглайди. Бу йил 6340 тонна сабзавот, 4400 тонна полиз маҳсулотлари ҳамда 1700 тонна картошка етиштириш учун ҳормай-толмай курашаётган бу хўжаликнинг ноз-неъматларидан биргина тошкентликлар эмас, мамлакатимиздаги йирик саноат марказлари аҳолиси ҳам баҳраманд бўляпти.

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ДАВРИМИЗ ТРАДИЦИЯЛАРИ
КАМОЛ ТОПСИН!

ЯНГИЧА ТЎЙЛАР МУБОРАК

Гўё ҳар бир япроқ, гул, майса куйлаётгандек. Қуёшдан бўса олган дарахтларнинг шиғил-шиғил ҳосилли шохлари елда тебранади:

— Тўй, тўй!

Кўм-кўк осмонда қушчалар чах-чахлашади:

— Тўй-тўй,— дея хандон кулиб.

Тўпаланг дарёси катта маъракага шошган меҳмондек шошиб оқяпти. Ҳу, у баландда оқ сочли Боботоғ кексаларга хос вазминлик билан хиёл бош эгиб, мезбондек таъзим қилиб турибди:

— Марҳамат, тўйга,— деб.

Ҳа, Янги рўзғорда бугун тўй. Янгича, бутун қишлоқнинг тўйи. Янги уй деразаси олдида қиз ҳарир куйлакда, бошида гулчамбар, энди очилаётган ғунчадек латофатли, ширин хаёлларга чўмиб турарди:

— Мавжуда!—боғдан оёқ шарпаси эшитилди. Қиз бир сесканди-ю, ўрнидан қимирламади. Ҳа, бу Абдуллажон эди, унинг энг яқин кишиси, севгилиси. Иккиси бир партада ўн йил бирга ўтирган, ўқитувчининг саволига бири жавоб беролмаганда иккинчиси ташвиш тортган, лекин ҳеч вақт ҳозиргидек яқин сезишмаган ўзларини.

Йигит қизнинг қўлига оппоқ гуллаган олича новдасини узатди:

— Олинг тез, ҳу ана, тераклар шохи орасидан ой чиқиб келяпти, кўриб қолмасин яна...— ҳазиллашди.— Эҳтимол, бу охирги марта гул тутишимми.

— Вой, ундай деманг,— қиз ишва қилди.—Тўйдан кейин ҳам ҳар кун гул тутмасангиз, муомалангиз заррача ўзгарса,— этагимни тутиб бўпсиз...

Шу пайт тўйхонада созанда-хонандаларнинг куйи, алласи янгради:

Тўйлар муборак,
Эй ёри жоним...

Йигит боғ оралаб кетди, қиз дугоналари ёнига, чарвоққа чиқди...

Никоҳ саройи дид билан безатилган. Ранг-баранг гуллардан кўз қамашади, таниш, илиқ чеҳралардан кўнгил қувончга тўлади. Узун столларда мева-чева, ноз-неъматлар, шарбатлар. Меҳмонлар дастурхон атрофига энди ўтиришаётганда:

— Башорат хола келмабдилар,— гап гарқалди. Шов-шув. Тўй боши бўлмаса ўтириш меҳмонларга татирмиди! Дарҳол тўрт-беш қария холаникига «элчилик»ка боришди.

— Ҳа, ўзи нима гап?— сўрашди.— Бутун қишлоқ бош қўшиб ўтказаётган маъракани бузмоқчимисиз? Қандай кўнглингиз бўлади, ўғлингиз нима дейди?

Юзини тескари ўгириб ўтирган хола кенг енглари билан кўзларини артаркан:

— Мендан бир оғиз сўрашмади тўйни қаерда ўтказишни,—деб гина қила бошлади.—Қўни-қўшнилар бор, еб-ичиб юрганмиз уларникини. Ҳар кимнинг ҳам ўзига яраша орзу-ҳаваси, кўнглига тугиб қўйгани бор. Ўз ўғлининг тўйини ўз уйида ўтказмабди деб гина қилишмайдими кишилар?

— Қаерда ўтса ҳам яхши ўтсин. Гап еб-ичишда эмас. Эл шуни рози кўрди. Кўпчиликнинг фикрига қулоқ тутиш керак,—деб холага тушунтиришди. Она келинининг ёнгинасига келиб ўтирди.

Қадаҳларга колхоз боғида етиштирилган узум, анор шарбати қуйилгач, «Янги рўзғор» колхози партия ташкилотининг секретари Абдумухтор ака Воҳидов ёшларни қишлоқда яна бир янги оилага асос қўйилгани билан табриклади:

— Янги ҳаётга қадам қўйяпсизлар,— деди у вазмин товушда,— Умр ариқ хатлаб ўтиш эмас, аччиғи ҳам, чучуги ҳам бўлади. Ҳаммасини баҳам кўриш, қувонч ва қийинчиликларни елкама-елка кўтариш керак. Бола, уй-рўзғор ишларини эр-хотин иттифоқ бўлиб бирга бажарса, оила мустаҳкамланади. Агар бутун юк бировининг устига тушса, оғирлик қилади. Севги муқаддас нарса. Оиланинг тотув, ширин бўлишига у танакор бўлсин.

Мактаб директори Чаман Матмусаев, бригадир Комилжон Омонов ва бошқа ёр-дўстлар ҳам икки ёшни табриклашди. Колхоз ҳаваскорларининг куй, ашуласи, йигитларнинг беш метрли силлиқ ёғоч учидаги мукофотни олиш учун бошланган чаққонлик мусобақаси, полвонлар кураши тун ярмигача давом этди. Қанча қувонч, тараддуд, чеҳраларда табассум, совғалар... Ҳаммаси шу икки ёш учун. Севишганларнинг ҳам, уларнинг ота-оналарининг ҳам кўнгли тоғдек кўтарилди. Қиз йигитнинг қўлини, қишлоғимизга, кишиларга керакли эканмиз, дегандек, қисиб қўйди:

—Яхши кишилар қандай кўп-а! Бу тўй колхознинг агроном-энтомологи Абдуллажон Мирзаев билан колхозчи Мавжуда Аҳмедованинггина эмас, барча дўстларнинг хотиравида бир умр қолади.

Тўйнинг охирида икки ёшни қишлоқ четидаги янги қурилган уйга олиб боришди:

— Киравериглар, шу жой сизларники.

Келин-куёв зинадан кўтарилишди. Эшик очиқ эди. Уч хонали уй. Бирида стол, гуллар, иккинчисида безатилган кровать, учинчиси бўш, унга ўзлари нарса олиб қўйишади. Мевазор боққа қараган деразалар ланг очиқ.

— Абдулла, қандай бахтлимиз,— қиз йигитнинг елкасига бошини қўйди,— қувончдан бошим айланиб кетяпти...

Колхоз меҳмонхонасига қайтаётганимизда қишлоқнинг у-бу хонадонларида хўрозлар қичқира бошлаган эди. Энди тўйнинг «романтика»сидан «проза»сига кўчиб, мен Абдимухтор акадан бу зиёфатга қанча нарса кетгани, йигит-қиз чиқимдор бўлиб қолмадими, деб сўрадим. Ҳа, бир кунлик тўй қиламан деб беш-олти йил йиғинадиган, ўшанда ҳам «бўйнигача қарзга ботиб» қоладиганлар ҳам кўп-да орамизда!

Абдумухтор ака мийиғида кулди-да: Шунинг учун ҳам янгича тўйлар қиляпмизда,—деди. Сўнг, Мавжуда билан Абдуллажоннинг тўйига олти юз сўм сарфланганини, шунинг уч юз сўмини ёшларнинг ўзи, қолганини колхоз берганини айтди. Мева-чева, сабзавот ҳам колхоздан чиққан. Ҳа, улар колхознинг фарзандлари-ку.

Қозон-товоқларни ювиб, нарсаларни йиғиштирган хотинлар ҳам ёнимиздан ўтиб кетишди. Улар бизлардан анча узоқлашиб қолганда, парторг энг орқада бораётган, бошида гарди рўмоли бор жувонни кўрсатиб, паст товуш билан:

— Ана, ўша аёл сабабчи янгича тўйларни ўтказишимизга,— деди.

Нега? Нима учун? Савол устига савол бердим. Жувоннинг исми Новвотхон экан. Айрим енгилтакларнинг «қанча-қанчаларни кўргачмиз, севишмай тегиб турмуш қургач, опоқ-чопоқ бўлиб қўша-қаришган», каби гапларига кириб Иттифоқ посёлкасидаги Уринбой Очиловга муҳаббатсиз турмушга чиққан. Иккиси ҳам киши бир марта уйланади, деб қарз устига қарз кўтарган.

Орадан ой ўтар-ўтмас оилада оғир кунлар бошланди. Қўли қисқароқ айрим қўшнилар қарзини сўраб келаверган. Уринбой ҳам, Новвот ҳам ҳижолатда. Шунда айрим кишилар:

— Шу ҳам тўй ўтказиш бўлди-ю, — дейишди киноя қилиб. Бу сўзлар иккисининг ҳам жон-жонидан ўтиб кетди. Нов-рўзғор эмасми, қарзни тўлай деса оила қолади, оила деса қарз... Бора-бора «ғиди-биди»лар кўпайди. Меҳнаткаш хотин қарзни узиш учун ўзини ишга урди, енгилтак Уринбой эса аламига чидолмай, ичиб кела бошлади. Аввалига, хотин бора-бора кўникиб кетар, тузалар, деб ўйлади. Йўқ, борган сари авжига чиқиб, ҳатто унга қўл кўтарадиган бўлиб қолди. Бу орада бирин-кетин болалар туғилди. «Энди фарзанд билан овуниб қуюлар, оилага қайишар», деб суюнди Новвот. Йўқ, болалар уни баттар уйдан, оиладан безитди. Новвот ҳам энди бу эр билан бир том остида туришга юраги дов бермас, безилларди.

Шундай қилиб, Уринбой бир-биридан ширин тўрт боласи, меҳнаткаш хотинини ташлаб кетди, ҳа, бошга мушкул тушганда хотинига кўмаклашиш, у билан оғир-енгилни баҳам кўриш ўрнига, қимор ва ароқнинг кетидан эргашиб кетди...

— Тўй эрмак, вақтни ўтказиш, меҳмондўстликкина эмас, меҳнаткашларни тарбиялашнинг энг кучли воситаси эканлигини тушундик,— деди парторг,— кишиларнинг бўш вақтини, шахсий ҳаётини безаш керак. Бора-бора боши деворга таққа тегканда Уринбой ва бошқа унга ўхшашлар бизлардан гина қилишмасмикин? Маҳалла, қишлоқдошлар, колхоз қаерда эди, нега минг ақл бир адашганни йўлга солиб қўя олмаган бўлса, дея сўнг пушаймон қилишмасмикин?

Ёш шофер Абдулхай Қаюмовни олайлик. У қайнатасининг, қарз узилади, уй-рўзғор фойдага қолади, деган насиҳатига кирди. Айрим қўни-қўшнилар ҳам унга «меҳрибонлик» қилиб, далда беришди:

— Севги—тўй, кўз ёши — сеп бўла олмайди. Қилганга яраша тузукроқ тўй қилки, ҳамманинг оғзида қолсин. Туф деб туккунча, мундоқ маҳалла олдида кўрсат ўзингни...

Чиндан ҳам у, Абдулхайнинг «сира эсидан чиқмайдиган» тўй бўлди. Орадан ўн йил ўтди, ҳозир бешта фарзанди бор. Ҳали ҳам бўйнидаги қарзлардан қутулолгани йўқ.

— Ана шу воқеалардан кейин, тўй фақат бир оиланинг эмас, бутун қишлоқнинг, бутун жамоатчиликнинг иши экан. Эскича тўйлар исрофгарчилик, айрим пайтларда оила илдизига болта урувчи сарқит экан, деган қарорга келдик,— дейди Абдумухтор ака,—ҳа, қишлоқ, район, қолаверса бутун эл-юрт шу оилалардан иборат-ку. Шу оилалар иноқ бўлса, тотув, ширин яшаса, иш ҳам яхши боради. Колхоз партия ташкилоти, комсомоллар бу ишни ўз қўлларига олишди. Олмазор, хурмозор катта боғ ўртасида колхоз тўй саройи қад кўтарди. Ҳозир бир-бирини севишганлар тўй қилмоқчи бўлишса, албатта, маслаҳат солишади. Кекса-ю, ёшлар тўпланишиб, тўй режаларини белгилаймиз, харажатларни чўтлаб кўрамиз. Колхоз ҳам ўз улушини қўшади унга. Яхши ишлаб, умум иши учун жон куйдирганларга кўпроқ, ўрта ишлаганга ўртароқ... меҳнатига қараб. Колхоз монтёри Раҳмонали Тоҳиров билан ўқитувчи Кимсанжон Ҳожиакбарова, электромонтёр Ҳасанбой Умаров билан Файзихон Қорабоева, фельдшер Қодир Воҳидов билан колхозчи Мадина Умарова каби ёшларнинг тўйи ана шундай ўтказилди. Ёшларга янги уйлар қуриб беряпти. Ой ўтмайдики, Муҳаббат кучасида янги уй қурилиб, севган-севишган икки ёш унга кўчиб киришмаса. Кексалар уларнинг орқасидан ҳавас билан тикилиб:

— Қўша қаринглар,ував-жували бўлинглар,— деб қолишади.

Шу ўринда яна бир-икки мулоҳазаларимни айтиб ўтмоқчиман: дастурхон безатиш, меҳмон кутиш билан тўй файзли бўлавермайди. Бу ишда созандалар, бастакор, композиторлар ҳам аралашишса, замонавий, янги, оммабоп қўшиқлар яратишса, янги «Ёр-ёр»лар бўлса. Мен Қаршининг Мағзон, Лаъмон, Файзобод қишлоқларидаги тўйларда «Баҳор» ансамблининг концерти ёзиб олинган киноларни кўрган эдим. Ҳамма қизиқиб кўради. Эҳтимол, республика Маданият министрлиги тўйлар учун махсус пластинкалар ёки концерт ленталари чиқаришни уюштирса? Ҳар бир колхозда эса киноаппарат бор. Совға-салом масаласини ҳам ўйлаб кўриш керак. Менимча, ҳар ким кўнглига сиғганини олиб келса, қимматли совға бўлиши шарт эмас.

Фарзанд — юракнинг ёғи, дейдилар. Ширин-да. Айрим ота-оналар, ўғлимни уйлантираман, қизимни турмушга узатаман, деб йил—ўн икки ой оилани қийнаб бўлса-да, йиғинадилар. Тўғри, агар ортиғи бўлса болага ёрдам бериш керак. Яхшиси, йигит-қизнинг ўзи меҳнат қилиб топишсин, шунда улар бир-бирларини янада яқин тушунади, яқинроқ бўлишади, пешона тери билан топилган нарса қадрли ҳам бўлади.

Қарияларни ранжит м а с л и к, уларнинг ҳам кўнглини олиш керак. Эски тўйларимизнинг ҳам тақлид қилса арзийдиган фойдали томонлари бор. Уша томонларидан фойдаланиш керак.

...Муҳаббат кўчасидаги хиёбонда кезиб, оқ қушлардек саф-саф терилиб турган уйларга ҳавас билан боқаман. Шу уйларнинг ҳар бирида қанча қувонч, муҳаббат, завқ бор. Гулзор ва мевазор боққа қараган деразалар ланг очиқ, Боботоғ ортидан зар кокилларини тўзғитиб чиқаётган қуёшга кулиб боқаётгандек кўзни қамаштиради. Кўнглим нурга, илиқ бир ҳисга лиммо-лим тўлгандай:

— Нега ҳамма ерда шундай қилиш мумкин эмас?—деб ўйлайман. Колхозларимиз, совхозларимиз бой-бадавлат, миллионер. Яйловда ўн минглаб қўйлари, боғларида мева-чева, ям-яшил экинзорлари бор. Ана шу фаровонлик, мўл-кўлчилик ижодкорларини ҳар қанча ардоқласа арзимайдими! Уларнинг ишига йўл-йўриқ кўрсатиб, раҳбарлик қилганда, тўйига ҳам бош-қош бўлса нима қилибди! Ҳа, ҳамма ерда ҳам тўйларимизни ҳаётимиздек гўзал, мазмунли ўтказиш вақти келган, унга қурбимиз ҳам етади.

Шу пайт боғ томондан фермага, далага кетаётган йигит-қизларнинг шўх қаҳқаҳаси эшитилди. Еллар енгил қанотида узоқ-узоқлардан трактор овозини учириб келди, механизатор йигитнинг ширадор товуши элас-элас қулоққа чалинди:

Янги тўйлар муборак,
Эй...

Самар НУРОВ.

Сарносё.

КЕЧА республикамизда

ПУНКТ МАВСУМГА ТАЙЁР

Ўқитувчи Х. Тўрабоевнинг Андижон область, Избоскан районидаги Тўртқўл пахта қабул қилиш пунктидан хабар беришига қараганда, пункт мавсумга тахт қилиб қўйилган. Пунктда янгидан 4 та майдонча қурилди. Пахта сақланадиган 7 омбор, 6 транспортёр, 2 автомат тарози ва бошқа нарсалар мавсумга тайёрланди.

ТЎЁНА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»НИНГ САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАГИ МУХБИРИ Л. ЭРГАШЕВ ҚУЙИДАГИ ХУШХАБАРНИ БЕРДИ: ШАҲАРДА ҚУРИЛАЁТГАН ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА ИШ ҚИЗҒИН. ТЕАТР БИНОСИНИНГ УСТИ ЁПИЛИБ БЎЛДИ, САҲНАЛАРИ БИТАЙ ДЕБ ҚОЛДИ. «КОМСОМОЛ ЗАРБДОР ҚУРИЛИШИ», ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН БУ БИНО ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 40 ЙИЛЛИГИ ТЎЙИГА ТЎЁНА БЎЛАДИ.

ҚИЧКИНТОЙЛАР ХУРСАНД

— Эркатойлар ажойиб совға олдилар,— деб хабар қилди Сирдарё область Янгиер ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммунизм» колхозининг Жданов участкасидан Ю. Абдуалимов.— Бу ерда 145 болага мўлжалланган болалар яслисининг биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди.

ЯНГИ БИНОЛАР

«ОКТЯБРЬ 40 ЙИЛЛИГИ» КОЛХОЗИДА,— ДЕБ ХАБАР БЕРАДИ ХЕВАДАН Э. НУРМАТОВ,— 10 ТА ДАЛА ШИЙПОНИ, КЛУБ, ОШХОНА ВА ИККИ МАГАЗИН БИНОСИ ҚУРИЛИБ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ.

ГАЗЕТХОНЛАР ФИДОКОР КИШИЛАР, ВОҚЕАЛАР ҲАҚИДА

МУҲТАРАМХОН СОҒ ҚОЛДИ

Содиқжон сой оқимига томон сузиб бораётганда сув юзидаги қоп-қора соч толаларига кўзи тушди ва ўша ёққа интилди. Орадан кўп ўтмай у болани қирғоққа олиб чиқди.

Шундай қилиб, Фадеев номли саккиз йиллик мактаб хизматчиси Азимжон Тожибоевнинг саккиз ёшлик қизчаси Муҳтарамхон омон қолди.

Д. АҲМЕДОВ,
Андижон области.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ДЎСТЛИК ВА ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИК МИССИЯСИ

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ СКАНДИНАВИЯ МАМЛАКАТЛАРИГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИНИНГ ФИКРИ

СТОКГОЛЬМ. Н. С. Хрушчевнинг Швецияга қилган визити матбуотнинг диққат марказида турибди. Газеталар Н. С. Хрушчевнинг Стокгольмда бўлган биринчи куни тўғрисидаги репортажлар ва фотосуратларни бир неча саҳифада босиб чиқардилар.

«Стокгольмс-тиднинген» газетаси бош мақоласида Совет ҳукумати бошлиғининг визитини табриклаб, қуйидагиларни таъкидлайди: Бу визит Совет Иттифоқининг халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган муҳим тадбирларидан биридир.

«Ню даг» газетаси бош мақоласида қуйидагиларни ёзади: Н. С. Хрушчевнинг номи барча шведлар учун «совуқ уруш»га қарши, тинчлик йўлидаги кураш билан боғланган. Совет ҳукумати бошлиғининг визити Швеция билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларни яхшилаш учун ва Балтика денгизи районида тинчликни мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга бўлади.

ОСЛО. Норвегия пойтахтининг газеталари Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг Швецияга сафари бошланганлиги тўғрисидаги хабарларни кўзга яққол ташланадиган ўринларда босиб чиқардилар. Газеталарда Н. С. Хрушчевнинг Швецияда бўлиш программаси батафсил баён қилинмоқда ва жаҳон матбуоти СССР Министрлар Совети Раисининг Скандинавия мамлакатларига визитини зўр эътибор билан кузатиб бормоқда, деб таъкидланади.

ПРАГА. Чехословакиядаги барча марказий газеталар Н. С. Хрушчевнинг Швецияда бўлишининг биринчи куни тўғрисидаги хабарларни «Швецияда Н. С. Хрушчевни табриклашмоқдалар», «Дўстлик ва яхши қўшничилик муносабатлари миссияси давом этмоқда», «Стокгольмда дўстона учрашув» деган йирик сарлавҳалар остида босиб чиқардилар. Радио ва телевидение ҳам Совет ҳукумати бошлиғининг Скандинавия мамлакатларига қилган сафари тўғрисида радио эшитувчилар ва телетомошабинларга мунтазам суратда ахборот бериб турибди.

СОФИЯ. Болгария жамоатчилиги Н. С. Хрушчевнинг Скандинавия мамлакатларига қилган сафарини зўр иштиёқ билан кузатиб турибди. Матбуот бу сафарни дўстлик ва яхши қўшничилик миссияси деб атайди. «Земеделско знаме» газетаси ёзади: Скандинавия мамлакатларига қилинган сафар турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўз халқларининг тинч яшашини таъминлаш учун бир-бирлари билан ҳамкорлик қила олишлари тамомила мумкин эканлигини яна бир марта кўрсатди. Бу эса, деб уқтириб ўтади газета, умумий тинчликни сақлаш ишига қўшилган ҳисса бўлиб, халқаро кескинликни юмшатиш йўлларини қидириб топишга ёрдам беради.

ЖАЗОИР ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАРИНИНГ ЯКДИЛЛИГИ

ЖАЗОИР. 23 июнь. (ТАСС). Бу ерда Жазоир темир йўлчилари миллий федерациясининг биринчи съезди ёпилди. Съездда Марокаш, Тунис ва Франция темир йўлчиларининг вакиллари ҳам қатнашдилар.

Съезд қатнашчилари қабул қилинган резолюцияда Жазоир темир йўлчилари президент Аҳмад бин Белла бошчилигидаги Жазоир ҳукуматининг социалистик сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини билдирдилар. Жазоир темир йўлчилари Жазоир революциясининг муваффақиятларини ички ва ташқи душманлардан ҳимоя қилишга қарор бердилар.

ФИКРЛАРНИНГ ТЎЛА ЯКДИЛЛИГИ

БЕРЛИН, 23 июнь. (ТАСС). Франция коммунистик партиясининг делегацияси 18 июндан 22 июнгача Берлинда бўлди. Делегация составида Франция Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Раймон Гюйо, Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Жак Дени ва бошқалар бор эди. Делегация Франция Компартияси XVII съездининг якунлари тўғрисида Германия бирлашган социалистик партияси раҳбарларига ахборот берди (Германия бирлашган социалистик партиясининг делегацияси Франция Компартиясининг съездида қатнашиш ниятида эди, лекин делегациянинг Францияга боришига рухсат берилмади).

Франция Компартиясининг делегациясини Германия бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Альберт Норден, Германия бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат Герман Аксен ва Германия бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Петер Флорин қабул қилдилар. Самимий вазиятда ўтган учрашувлар халқаро аҳволнинг турли масалалари юзасидан ва аввало, Германия Демократик Республикаси билан СССР ўртасида дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартнома қоидалари асосида Европа хавфсизлигини таъминлаш масалалари ва Германия масаласи юзасидан ҳар иккала партиянинг фикрлари тамомила якдил эканлигини тасдиқлади. Учрашувлар марксизм-ленинизм принциплари асосида халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги учун кураш масалалари юзасидан ҳар иккала партия тамомила бир хил фикрда эканлигини тасдиқлади.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ФИТНА УСТИГА ФИТНА

Кўпдан бери Камбоджа халқининг тинчлиги бузилиб қолди. Бир неча ойдан бери Жанубий Вьетнам ҳарбий кучлари Камбоджа чегараларини тез-тез бузяптилар, тинч аҳолини қирғин қиляптилар. Утган йили Камбоджанинг қуруқликдаги, ҳаво ва денгиз чегаралари 209 марта бузилган бўлса, сўнгги тўрт ой ичидагина 52 марта бузилди. Февраль ойида Жанубий Вьетнам самолётлари Монго қишлоғини бомбардимон қилган эди. Натижада беш киши ўлди ва олти киши ярадор бўлди. Март ойида агрессорлар Шантр қишлоғини ўққа тутдилар, 12 бронемашина қишлоққа бостириб кирди ва 17 камбоджалик ўлдирилди, 14 киши ярадор қилинди. Май ойида ҳам душман ўқидан бир неча киши ҳалок бўлди.

Фактлар шуни кўрсатадики, Камбоджа халқига қарши бундай иғво ва фитнанинг асл ташкилотчиси ҳамда раҳбари Америка империалистларидир. Ғарб матбуотининг ёзишича, Камбоджага қарши агрессив ҳаракатларга америка ҳарбийлари раҳбарлик қилганлар, тинч аҳолини бомбардимон қилишда шахсан америка учувчилари қатнашган. Камбоджа қишлоқларига ажал уруғини сочган самолётлар, броневиклар ва тўпларнинг бариси Америкадан келтирилгандир.

Нима учун Америка ҳукмронлари Камбоджага бунчалик ёпишиб қолдилар, Камбоджа халқига қарши фитналарнинг боиси нима, деган савол туғилади, албатта. Бунинг сабаби шуки, Камбоджа мустақилликка эришгандан бери тинчлик ва бетарафлик сиёсатини юргизиб келяпти. Бунинг устига Камбоджа ҳукумати қора мақсадни кўзлаган Америка ёрдамидан воз кечди ва чет эл капиталининг фаолиятини чеклаш чораларини кўрди. Шунингдек, Камбоджа империалистларнинг ҳарбий, агрессив блокларга қўшилиш ҳақидаги барча таклиф ва талабларини қатъиян рад этди. Айни вақтда Камбоджа ҳукумати империалистларнинг агрессив сиёсатини қоралаб, жаҳонда тинчликни сақлашга қаратилган қатор таклифларни ўртага ташлади. Камбоджа ҳукуматининг халқ ва мамлакат миллий манфаатларига мос бўлган сиёсати империалистларга ёқмади, албатта. Улар Камбоджани тўғри йўлдан тойдиришга, уни тузоққа илинтиришга ошиқдилар. Худди шу мақсадда Нородом Сианук бошчилигидаги ҳукуматни ағдариб ташлаш режалари тузилди. Буни Америка матбуоти ҳам инкор эта олмади.

Камбоджа чегараларидаги фитнанинг яна бир сабаби шундаки, Америка империалистлари Жанубий Вьетнамдаги урушни янада кенгайтирмоқчилар ва бу ҳарбий конфликтга Камбоджани ҳам тортмоқчилар. Бироқ, Камбоджа халқи империалистларга ён бермоқчи эмас ва уларга тегишли зарба беришга шайланди. Камбоджа ҳукумати ҳам Америка ҳукмронларини жаҳон жамоатчилиги олдида дарҳол фош этиб, улар устидан БМТ Хавфсизлик Кенгашига арз қилди.

Хавфсизлик Кенгаши Америка империалистларининг Камбоджага қарши агрессив ҳаракатларини икки ҳафта муҳокама қилди. Муҳокама давомида Камбоджа вакили рад қилиб бўлмайдиган далиллар билан Америка ҳукмронларининг Камбоджа халқига қарши қаратилган агрессив планларини фош этиб ташлади. Камбоджа қишлоқларини ўққа тутишда, ўнлаб бегуноҳ кишиларни ўлдиришда америка офицерлари шахсан иштирок этганлиги тўла исбот этилди.

Икки ҳафталик мунозаралардан сўнг Хавфсизлик Кенгаши махсус резолюция қабул қилди. Резолюция Камбоджага қарши агрессив ҳаракатни қоралади, Камбоджа территориясига ҳужум натижасида етказилган зарарни қоплашни Америкадан талаб этди ҳамда Камбоджа чегаралари хавфсизлигини таъминлаш учун зарур чоралар кўришни таъкидлади. Хавфсизлик Кенгашида АҚШ вакиллари деярли янчаланиб қолдилар ва қаттиқ зарбага учрадилар.

Шуни айтиб ўтиш керакки, Хавфсизлик Кенгаши қабул қилган резолюция сиёҳи қуримасданоқ Камбоджа чегаралари яна бузилди. Бундан бир неча кун муқаддам Жанубий Вьетнамнинг 30 га яқин самолёт ва вертолётлари Камбоджа территориясига яна бостириб кириб, Тралон қишлоғини қаттиқ бомбардимон қилдилар.

Америка империалистларининг навбатдаги фитнаси у л а р н и н г Камбоджа халқига қарши ёвуз ниятларидан ҳали қайтмаганликларини кўрсатади. Зотан, Хавфсизлик Кенгаши агрессорларни жиловлаб қўйиш чораларини кўриши лозим.

А. ҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» обзарчиси.

ГИГИЕНА ВА ЗАҲАРЛИ МОДДАЛАР

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

□ □

Партиямиз Марказий Комитетининг декабрь ва февраль Пленумларида қишлоқ хўжалигини тез суръатлар билан тараққий эттириш масалалари кўриб чиқилди. 1970 йилга бориб, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш 4 марта, заҳарли моддалар эса 7 марта кўпаяди. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кўп миқдорда турли заҳарли моддалар ишлатилади. Шу сабабли медицина ходимлари олдида ҳам жуда катта вазифалар туради. Чунки ишлатиладиган заҳарли моддаларни бирор жойдан иккинчи ерга олиб боришда, уларни сепиш учун ишлатиладиган аппаратларнинг баъзи вақтларда нормал ишламаслиги, заҳарли моддаларни сақлаш вақтида белгиланган қоидаларни тўла бажармаслик ва бошқа сабабларга кўра, киши организмига зарар етиб қолиши мумкин.

Заҳарли кимёвий моддалар турли группаларга бўлинади. Улар: гербицидлар, инсектицидлар, акарицидлар, немотацидлар, зооцидлар ва бошқалар бўлиб, булар ёввойи ўтларни, зарарли ҳашаротларни, ўсимлик каналарини, ер чувалчангларини йўқотиш учун ишлатилади. Заҳарли моддалар сифатида симоб, мис, рух, темир, кальций, магний ва бошқа бирикмалардан ҳам фойдаланиш мумкин. Бу моддалар унли порошок, суюқ эмульсия ва бошқа формаларда бўлади.

Химиявий моддалар қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши турли йўллар билан ишлатилади. Масалан, самолётлар, тракторлар ёрдамида сепилади ёки уруғлик чанглатилади. Усимлик уруғларини қўл билан аралаштириб чанглатиш заҳарланишнинг энг биринчи сабабчиси бўлади. Чунки заҳарли моддалар тери орқали танага ўтиши, ҳаво орқали нафас йўлларига кириши мумкин.

Санитария ва гигиена қоидаларига асосан, заҳарли моддалар билан ишлаш учун соғлиғи яхши, шу моддалар билан ишлаш қоидасини билган кишиларга рухсат этилади. Ҳомиладор аёллар, ёш болали оналарга бу ишда ишлаш мумкин эмас. Заҳарли моддалар билан ишловчи киши махсус кийим кийиши, кўзойнак тақиши керак. Кийимлар ҳафтасига бир марта содали иссиқ сувда ювилиши зарур.

Ш. ОТАБОЕВ,
Ўзбекистон санитария-гигиена ва профилактика касалликлари илмий текшириш институти ходими, медицина фанлари кандидати.

ЭЪЛОНЛАР. ТОМОШАЛАР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

25 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Қизил галстук** (телевизион журнал), 18.45 —**Телевизион янгиликлар**, 19.05 — **Умумхалқ иши** (ҳужжатли фильм), 19.55— **Соғ бўлинг** (врач суҳбати), 20.15 — **Телевизион миниатюралар.**

20.45 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.50 —**Телевизион янгиликлар**, 21.10 — **Иш ватмандан бошланади** (саноат ходимлари учун). 21.30 — **Тошкентнинг ўтмиши, бугуни ва эртаси**, 21.50—**Бўш рейс** (киноповесть).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Иккинчи тақдир**, 18.25 — **В. Шишкин** «Оперетта усталари» циклидан, 19.15 —**Сирлар тўла санъат** (илмий-оммабоп фильм), 19.35 — **Я. Купала. Павлинка** (фильм-спектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/VI да **Кармен**, 26/VI да янги спектакль **Пан воевода.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Париж сирлари —«ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), **«СПУТНИК»** (тоқ соатларда).

Всевед бобонинг уч тилла сочи — «ВАТАН» (кеч соат 8 ва 10 да).

Тонгда сакраш (эрталаб соат 10 да), **Денгиз сўқмоғи** (кундуз 3-15 минутгача). **Тилла тиш** (кундуз 5 дан) —**«ЁШ ГВАРДИЯ».**

Синдбоднинг еттинчи саёҳати (кундуз ва кечқурун), **Майсазорда юриш мумкин** (кундуз соат 2 ва кеч 9-45 минутда), **Қизлар** (кеч 6 дан)—**«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».**

28 ИЮНДА НУКУС ШАҲРИДА
Ўзбекистон ССРда ўтказиладиган 1964 йилги

ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ

учинчи чиқарилиш
БИЛЕТЛАРИНИНГ

ютуқлар тиражи

БЎЛАДИ.

Тиражда лотереянинг 4 разрядига 550.000 сўмлик 372.000 буюм ва пул ютуқлари, шу жумладан: 8 та «Москвич» автомашинаси, 20 та «Планета» мотоцикли, 16 та пианино, 20 та «Рекорд» телевизори, 16 та магнитофон, 120 та холодильник, 360 та гилам ва поёндоз, 120 та тикув машинаси, 120 та кир ювиш машинаси ва бошқа қимматли буюмлар, шунингдек пул ютуқлари ўйналади.

Лотерея билетларини сотиб олинг!

ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ

Тошкент шаҳрида телефонистликка ва аппаратларга қараб турувчи монтёрликка ўргатиш учун
9-10 синф ҳажмида маълумоти бўлган

ШОГИРДЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 28-уй, 3-қаватда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Урта Осиё темир йўлининг

ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ ДЕПОСИ

ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ЁРДАМЧИЛАРИ

ТАЙЁРЛАЙДИ

Тошкент шаҳрида яшаб турган, 10-синф ҳажмида маълумотли, 20 ёшдан 30 ёшгача бўлган эркаклар қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссе, 13/22-уй.

Лабзак кўчаси, 8-тупик, 12-уйда турувчи **Тўти Мирхожиева (Исломова)**нинг шу уйда турувчи Мираҳмон Мирхўжаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Дубицкий кўчаси, 10-уйда турувчи **Отажон Шариповнинг** Сағбон кўчаси, 39-уйда турувчи Умри Шариповадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ректорати ва жамоат ташкилотлари фалсафа кафедрасининг мудири, доцент А. Т. Аюповга отаси

ТОЛИБ АЮПОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Редактор ўринбосари
Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469. 27221 Пропаганда — 31226. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780 Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. 27221 Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451 Маҳаллий ахборот—32347 Оммавий ишлар ва хатлар — 29005. 33553. Иллюстрация — 34524 Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.
Р. 05715 ИНДЕКС — 64543. № Б — 146.